

Školský vzdělávací program
Súkromná základná škola, Kechnec 13

ZŠ – ISCED 1, ISCED 2

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: **ISCED 1, ISCED 2**
Dĺžka štúdia: **4 roky, 5 rokov**
Vyučovací jazyk: **slovenský**
Študijná forma: **denná**
Druh školy: **súkromná**

Predkladateľ

Názov školy: **Súkromná základná škola**
Adresa: **04458 Kechnec 13**
IČO: **42407036**
Riaditeľka školy: **Mgr. Lucia Kysilková**
Koordinátor pre tvorbu ŠVP: **Mgr. Lucia Kysilková**

Ďalšie kontakty

Telefón: **0553071383**
e-mail: **szskechnec13@gmail.com**
www – stránka: **<https://szskechnec.edupage.org/>**

Zriaďovateľ:

Názov: **Obecné združenie občanov telesnej kultúry, školstva, zdravia a ochrany ŽP Kechnec**
Adresa: **Kechnec 19, 04458 Kechnec**
Kontakty: **Mgr. Alena Dudášová**
Telefón: **0915927205**

V Kechneci dňa 23.8.2022

Mgr. Lucia Kysilková, riaditeľka školy

Platnosť dokumentu	1.9.2023
Učebný plán, UO	1.9.2023
Školský poriadok	1.9.2023
Plán kontinuálneho vzdelávania	1.9.2023

Obsah

1.	Vlastné ciele výchovy a vzdelávania	8
	<i>Viesť žiakov k aktívnemu občianstvu .....</i>	<i>10</i>
	<i>Rozvíjať IKT kompetencie žiakov - pracovať s modernými informačnými technológiami .....</i>	<i>11</i>
	<i>Rozvíjať komunikačné zručnosti .....</i>	<i>12</i>
	<i>Učiť žiakov kriticky myslieť, schopnosti tvorivo a kriticky riešiť problémy .....</i>	<i>13</i>
	1.1 Pedagogické stratégie	14
2.	Stupeň vzdelania.....	18
3.	Profil absolventa.....	19
4.	Vzdelávacie oblasti a prierezové témy	25
	4.1 PRIMÁRNE VZDELÁVANIE	25
	4.1.1 Jazyk a komunikácia	26
	4.1.2 Matematika a práca s informáciami.....	31
	4.1.3 Človek a príroda.....	32
	4.1.4 Človek a spoločnosť	33
	4.1.5 Človek a hodnoty	35
	4.1.6 Umenie a kultúra.....	36
	4.1.7 Zdravie a pohyb.....	38
	4.2 NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE.....	39
	4.2.1 Jazyk a komunikácia	40
	4.2.2 Matematika a práca s informáciami.....	41
	4.2.3 Človek a príroda.....	41
	4.2.4 Človek a spoločnosť	41

4.2.5 Človek a hodnoty	42
4.2.6 Človek a svet práce	43
4.2.7 Umenie a kultúra	43
4.2.8 Zdravie a pohyb.....	44
4.3 Prierezové témy	44
4.3.1 Osobnostný a sociálny rozvoj.....	45
4.3.3 Environmentálna výchova	46
4.3.4 Mediálna výchova.....	47
4.3.5 Multikultúrna výchova	48
4.3.6 Regionálna výchova a ľudová kultúra.....	49
4.3.7 Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	51
4.3.8 Ochrana života a zdravia	52
4.3.9 Finančná gramotnosť	53
4.4 Prierezové témy pre nižšie sekundárne vzdelávanie.....	55
4.4.1 Osobnostný a sociálny rozvoj.....	55
4.4.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu	56
4.4.3 Environmentálna výchova.....	57
4.4.4 Mediálna výchova	57
4.4.5 Multikultúrna výchova	58
4.4.6 Ochrana života a zdravia	59
5. Vzdelávacie štandardy.....	62
6. Rámcové učebné plány.....	63
7. Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.....	68

8.	Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia	73
	8.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov	73
	8.2 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	74
	8.3 Hodnotenie školy	77
9.	Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	78
10.	Povinné personálne zabezpečenie	78
11.	Povinné materiáľno-technické a priestorové zabezpečenie	79
12.	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia.....	80
13.	Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických pracovníkov	Chyba!
	Záložka nie je definovaná.	
14.	Zásady a podmienky na vypracovanie školských vzdelávacích programov	89

Úvod

Štátny vzdelávací program predstavuje záväzný národný rámec pre primárne a nižšie sekundárne vzdelanie základných škôl. Reprezentuje prvú aj druhú úroveň dvojúrovňového modelu vzdelávania.

Štátny vzdelávací program vychádza z demokratických a humanistických hodnôt spoločnosti. Na ich základe vymedzuje vzdelávacie štandardy poskytovaného vzdelávania v cieľovej, výkonovej a obsahovej rovine, ktoré tvoria východisko k osvojovaniu a rozvíjaniu funkčných kompetencií žiakov.

Prostredníctvom vzdelávacích oblastí a prierezových tém preferuje vo výučbe medzipredmetový prístup, teda kooperáciu v rámci jednotlivých učebných predmetov v danej vzdelávacej oblasti a tiež medzi rôznymi oblasťami. Súčasne s týmto prístupom podmieňuje svoju realizáciu uplatňovaním motivačných učebných postupov a vytváraním podporujúcej sociálnej klímy v škole.

Pri tvorbe školského vzdelávacieho programu sme vychádzali zo štátneho vzdelávacieho programu a platných zákonov, doplnili sme obsah vzdelávania podľa špecifických regionálnych a lokálnych podmienok a požiadaviek, ktoré vychádzajú z potrieb žiakov alebo rodičov a zamerania našej školy.

1. Vlastné ciele výchovy a vzdelávania

Sme už nie tak malá vidiecka škola s pomerne nízkym počtom žiakov a úzkym okruhom pedagogických zamestnancov. Aj vďaka týmto podmienkam si hovoríme „škola rodinného typu“. K našim kladom patrí nízky počet žiakov v triede a tým aj individuálna práca so žiakmi. Ku kladom môžeme pripočítať aj znalosť rodinného zázemia takmer všetkých žiakov školy a dobrú spoluprácu s rodičmi, plusom je tiež to, že žiaci ešte nie sú natoľko poznačení rôznymi nepriaznivými vplyvmi, ako je to vo väčších mestách a nemôžu sa skrývať za určitú anonymitu ako na veľkej mestskej škole.

K našim hlavným cieľom bude patriť: umožniť každému žiakovi získať potrebné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetoch. Dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

Škola zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali zabezpečené rovnaké podmienky v edukačnom procese.

Žiakov budeme vychovávať k zodpovednosti a samostatnosti, formovať tvorivý životný štýl, sociálne cítenie a hodnotové orientácie. Žiakov budeme vychovávať v duchu humanistických princípov, v spolupráci s rodičmi budeme z nich vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Zabezpečíme zvýšenie IKT gramotnosti žiakov našej školy. Okrem vyučovacích hodín informatiky majú žiaci možnosť využívať tablety 2v1 na všetkých vyučovacích predmetoch už od 1. ročníka.

Aby absolventi našej školy mali väčšiu šancu uplatniť sa v živote, zavádzaním cudzieho jazyka od prvého ročníka ich učíme osvojiť si komunikačné zručnosti. Tieto zručnosti sa rozvíjajú aj v ostatných, nie iba v jazykovedných predmetoch.

Veľký dôraz budeme hneď od začiatku klásť na vytvorenie dobrého tímu v triede, na rozvíjanie sebapoznania a sebahodnotenia žiaka. Naším princípom je viesť žiakov k tvorivému a kritickému mysleniu, naučiť ich tímovo pracovať, komunikovať medzi sebou, vzájomne sa rešpektovať a byť schopní celoživotne sa vzdelávať.

Škola bude naďalej posilňovať úlohu a motiváciu učiteľov a podporovať ich profesijný a odborný rast aj tým, že im umožní účasť na rôznych formách vzdelávania s dôrazom na potreby školy.

Škola bude podporovať osobnosť a záujmy žiakov aj vo svojej mimoškolskej činnosti prácou v záujmových krúžkoch a organizovaním a zapájaním žiakov do rôznych súťaží a predmetových olympiád. Budeme skvalitňovať a rozširovať spoluprácu s rodičmi a ostatnou verejnosťou v obci pri rôznych akciách, organizovaných školou a obecným úradom.

Naším cieľom je podporovať také kognitívne činnosti, ktoré sú vyjadrené pojmi, ako je vlastné aktívne objavovanie, hľadanie, skúmanie, pátranie, zisťovanie niečoho nového, napríklad výsledkov pokusu alebo experimentu, interpretácie či vytvárania rôznorodých

verbálnych, obrazových a grafických, textov ktoré tvoria sociálny a kultúrny svet.

V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové kompetencie považované: komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno- komunikačné technológie), spôsobilosti učiť sa učiť, riešiť problémy, ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Vychádzajúc z tohto vytváranie kognitívnych činností na prvom stupni môžeme všeobecne zhrnúť najmä do týchto oblastí výchovy a vzdelávania:

- rozvíjať schopnosti žiakov vedieť a chcieť sa učiť;
- posilňovať sebadôveru žiakov v riešení problémov, ktoré sú spojené s učením;
- viesť žiakov k aktívnemu občianstvu;
- rozvíjať IKT kompetencie žiakov - pracovať s modernými informačnými technológiami;
- rozvíjať komunikačné zručnosti;
- učiť žiakov kriticky myslieť, schopnosti tvorivo a kriticky riešiť problémy.

Rozvíjať schopnosti žiakov vedieť a chcieť sa učiť

- v triede/škole vytvárame motivujúce prostredie;
- vedieme žiakov ku vhodnej komunikácii so spolužiakmi s učiteľmi a ostatnými dospelými v škole aj mimo nej, učíme žiakov počúvať a pýtať sa;
- používame také spôsoby hodnotenia žiakov, ktoré podporujú ich motiváciu k učeniu;
- základ motivácie stojí na spôsobe hodnotenia, ktorý žiaka motivuje k učeniu sa, dáva mu možnosť opraviť si prípadné neúspechy;
- u žiakov hodnotíme vedomosti, nie ich slabé stránky;
- individuálnym prístupom k žiakom maximalizujeme ich šancu prežiť úspech;
- snažíme sa, aby výučba bola vedená zábavnou formou a zmysluplne; do výučby zaradíme problémové vyučovanie, aktívne objavovanie, hľadanie, skúmanie, pátranie, experiment;
- dbáme na to, aby žiaci porozumeli zmyslu toho, čo a prečo sa učíme, dôraz kladieme na zážitkové vyučovanie, používame metódy tímovej práce a kooperatívneho učenia a ich prostredníctvom vedieme deti ku spolupráci pri vyučovaní, ku komunikácii so

spolužiakmi, s učiteľmi a ostatnými dospelými mimo školy.

Posilňovať sebadôveru žiakov v riešení problémov, ktoré sú spojené s učením

- je potrebné s väčším dôrazom ako doteraz učiť žiakov identifikovať problém a spoločne hľadať možnosti riešenia;
- učíme žiakov vnímať problémové situácie v škole aj mimo nej;
- ponúkame žiakom k riešeniu úlohy, ktoré vyžadujú prepojenie vedomostí z viacerých vyučovacích predmetov a využitie praktických zručností z rôznych oblastí ľudskej činnosti, a teda aj viac prístupov k vyriešeniu;
- pri riešení problémových úloh využívame brainstorming;
- učíme žiakov vyhľadávať a triediť informácie a vhodným spôsobom ich využívať;
- úmerne veku vedieme žiakov k využívaniu internetu a zároveň zdôrazňujeme potrebu obozretnosti, aby si uvedomovali riziká spojené s využívaním internetu;
- v triede sa snažíme vytvárať priateľskú atmosféru, podporujeme klímu dobrých vzťahov medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a učiteľmi;
- na tvorbe pravidiel v triedach sa aktívne podieľajú žiaci, aby si uvedomili ich dôležitosť;
- zároveň vyžadujeme od nich zodpovednosť za dodržiavanie týchto pravidiel;
- od prvého ročníka zaraďujeme do výučby prácu v tíme, zdôrazňujeme pravidlá kvalitnej spolupráce a nutnosť vzájomnej pomoci;
- vedíme žiakov k ohľaduplnosti, úcte a slušnosti pri jednaní s inými ľuďmi;
- učíme žiakov žiť spoločne s ostatnými, byť tolerantní a ohľaduplní k iným ľuďom, ich kultúram a duchovným hodnotám.

Viesť žiakov k aktívnemu občianstvu

Výchovno-vzdelávaciu činnosť budeme smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť a účinne riešiť problémy, aby boli komunikatívni, flexibilní, tvoriví, vedeli si vyhľadávať informácie, vedeli prezentovať svoju prácu, boli schopní pracovať v tíme a schopní sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu. Žiakov vedíme k aktívnemu občianstvu tak, že:

- učíme žiakov spolupracovať a rešpektovať prácu a úspechy iných;

- rešpektujeme osobnosť každého žiaka a jeho práva;
- žiakov vedieme k tomu, aby odmietali akékoľvek prejavy fyzického násilia, hrubého zaobchádzania a vulgárneho vyjadrovania;
- netolerujeme agresívne, hrubé, vulgárne a nezdvorilé prejavy v správaní žiakov;
- budujeme priateľskú otvorenú atmosféru v triede a v škole;
- každodennými systematickými činnosťami vedieme žiakov k aktívnemu rozvíjaniu a ochrane svojho fyzického, duševného a sociálneho zdravia;
- žiaci sú vedení k ochrane prírody, k pochopeniu ekologických súvislostí a environmentálnych problémov;
- žiakov vedieme k triedeniu odpadu; máme vytvorený systém triedenia odpadov, zapájame žiakov do ochrany životného prostredia;
- škola v rámci možností usporadúva súťaže v športe, akcie úzko späté s ľudovými tradíciami, vystúpenia pre verejnosť, účasť žiakov na akciách obce, vystúpenia pre seniorov, materskú školu;
- vedieme žiakov k pozitívnemu vzťahu k práci a zmysluplnému využívaniu voľného času.

K našim hlavným cieľom bude patriť: umožniť; získať potrebné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetoch. Dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

Žiakov budeme vychovávať k zodpovednosti a samostatnosti, formovať tvorivý životný štýl, sociálne cítenie a hodnotové orientácie. Žiakov budeme vychovávať v duchu humanistických princípov, v spolupráci s rodičmi budeme z nich vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Rozvíjať IKT kompetencie žiakov - pracovať s modernými informačnými technológiami

Škola sa stala v prvom roku pôsobenia Školou tretieho tisícročia vďaka podpornému programu Microsoftu, sekcie vzdelávania Vzdelávame pre budúcnosť. V škole bola zriadená tabletová trieda, v súčasnosti je to trieda 2. ročníka s hlavnou myšlienkou 1:1, teda aby žiaci mali prístup k tabletom na každej vyučovacej hodine.

Týmto spôsobom žiaci prehlbujú svoje IKT zručnosti nie len na hodinách informatiky, ale aj na bežných hodinách. Tento spôsob práce pomáha k rozvíjaniu hlavne týchto zručností:

- práca s informáciami

- mediálna gramotnosť
- práca s technológiami

Žiaci však už od prvého ročníka majú prístup k tabletom a pracujú s nimi na rôznych hodinách.

Vďaka tomu žiaci získajú tieto kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií a žiak na konci primárneho vzdelávania:

- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií;
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete;
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom;
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení;
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií;
- vie používať rôzne vyučovacie programy;
- získal základy algoritmického myslenia;
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

Rozvíjať komunikačné zručnosti

Už na prvom stupni ZŠ musíme žiakov pripravovať na to, že ak chcú v živote obstať, nestačia im vedomosti, je potrebné rozvíjať aj komunikačné a prezentačné zručnosti. Jednou z priorit školy je výučba cudzieho jazyka, v súčasnosti anglického jazyka od prvého ročníka. Ako na hodinách anglického, tak aj slovenského jazyka, ale aj na ostatných hodinách vďaka využívaniu vhodných foriem a metód práce, ako napríklad brainstorming či projektové vyučovanie, si žiaci precvičujú svoje komunikačné schopnosti.

Absolvent primárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové sociálne komunikačné kompetencie:

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania;
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor;
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu;
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej

- komunikácie a dokáže na nich adekvátne reagovať;
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie;
  - rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie;
  - v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií.

Učiť žiakov kriticky myslieť, schopnosti tvorivo a kriticky riešiť problémy

Kritické myslenie je obzvlášť potrebné denne uplatňovať pri práci s informáciami, ku ktorým sa žiaci denne dostávajú. Žiak s kritickým myslením sa neuspokojí s nedostatočným množstvom informácií, hľadá ďalej, snaží sa analyzovať rôzne pohľady na vec, dáva prednosť objektivite pred subjektivitou a informácie sa snaží overovať. Nedôveruje nejasným a nejednoznačným pojmom a rozlišuje medzi názormi a faktami. Kriticky mysliaci človek nie je len naivným pasívnym príjemcom informácií. Na základe zaujatia vlastného stanoviska si vytvorí o svete obraz sám, nepreberá ho od druhých. Než spraví konečné rozhodnutie, zváži všetky možné alternatívy. Je veľmi dôležité naučiť deti už v útlom veku, ako si vytvoriť vlastný názor, vedieť ho obhájiť, argumentovať, zároveň však vedieť prijať a posúdiť aj názory iných.

Metódy kritického myslenia by mali byť akýmsi nástrojom, ktorý vedie žiakov k porozumeniu učiva, k odhaľovaniu vzťahov medzi osvojenými faktami, k vytváraniu vlastného názoru a celkovo k prehĺbeniu poznatkov. Kritické myslenie je zamerané na získavanie informácií, ich hodnotenie a nachádzanie logických a objektívnych súvislostí.

Aby sa naši žiaci naučili kriticky myslieť, je potrebné zavádzať do vyučovacieho procesu nové metódy, ako E-U-R (trojfázový model učenia, skladá sa z evokácie, uvedomenia si významu informácii a reflexie), myšlienkové mapy, sokratova metóda či brainstorming.

Pri naplňaní týchto cieľov máme na zreteli, že sa mení aj postavenie učiteľa vo vzdelávacom procese. Učiteľ sa stáva facilitátorom procesu učenia, poradcom, konzultantom, koordinátorom, diagnostikom (diagnostikuje stratégie žiakov), sprostredkúva vhodné stratégie žiakom, pomáha žiakom stať sa nezávislými a vedie ich k autoregulácii. Status učiteľa v dôsledku posunov v očakávaných rolách stojí na osobnostných a profesijných kvalitách učiteľa a významu vzťahu učiteľa so žiakom.

Preto škola bude posilňovať úlohu a motiváciu učiteľov a podporovať ich profesijný a odborný rast aj tým, že im umožní účasť na rôznych formách vzdelávania s dôrazom na potreby školy.

Nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy

Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť. Vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy je potrebné najmä:

- rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;
- umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
- motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
- viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
- poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
- sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

1.1 Pedagogické stratégie

Ako škola 21.storočia chceme v deťoch pestovať zručnosti 21. storočia. Tieto sa nedajú získať iba klasickými formami vyučovania. Zručnosti 21. storočia, ako:

Zručnosti pre učenie sa a inovatívnosť – Učíme sa spolu tvoriť a inovovať, tu patria:

- kritické myslenie a riešenie problémov,
- komunikácia a kolaborácia,
- tvorivosť, inovatívnosť, predstavivosť...

Digitálna, mediálna a technologická gramotnosť - Pracujeme s informáciami, médiami a technológiami. K IKT zručnostiam patria

- práca s informáciami,
- mediálna gramotnosť
- práca s technológiami

Komunikačné zručnosti - Učíme sa zaujať postoj, vyjadriť názor a emócie, a to na rôznych úrovniach a v rôznych podobách. Základné komunikačné zručnosti sú:

- verbálna komunikácia (aktívne počúvanie)
- neverbálna komunikácia
- komunikácia činom, skutkom

Zručnosti pre život a zamestnanie - Pripravujeme sa na prácu a flexibilitnosť a adaptabilitnosť

- sociálne a medzikultúrne (multikultúrne) zručnosti,
- zodpovednosť za seba,
- produktívnosť a spoľahlivosť,
- líderstvo a zodpovednosť za iných

Naším cieľom je využívať také formy a metódy práce, aby si žiaci osvojili základné vedomosti a schopnosti počas vyučovania, bez stresu a také, ktoré vedú k aktívnej činnosti všetkých žiakov. Ich výber závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku. Snažia sa žiaka pre spoluprácu získať, aby sa úlohami a cieľmi stotožnil, aby k úlohám pristupoval z vlastného presvedčenia, že to, čo robí, robiť chce a vidí v tom zmysel. Naše priority sú:

- vyučovať zaujímavo, názorne,
- využívať informačné a komunikačné prostriedky a technológie na získavanie nových poznatkov
- vhodne sa do výučby začleňovať dramatické aktivity (hranie rolí, improvizácia) podporujúce komunikačné zručnosti žiaka,
- využívať inovatívne formy a metódy práce, problémové a kooperatívne vyučovanie, postupne zavádzať projektové vyučovanie
- používať netradičné formy vo vyučovaní: vychádzky, exkurzie, besedy,
- využívať prvky tvorivosti,
- poznať psychický vývoj žiaka a rešpektovať jeho pracovné tempo,
- dbať, aby učivu žiak porozumel,
- naučiť žiakov, aby kriticky mysleli,
- rozvíjať samostatnosť žiakov, učiteľ je pre žiakov radcom a oporou, pomáha im prekonávať ťažkosti,

- učiť žiakov, aby získané poznatky vedeli využiť aj v iných vyučovacích predmetoch, aj v bežnom živote

Na dosiahnutie cieľov edukácie uplatníme rôzne formy vyučovacej i mimo vyučovacej činnosti. Zameriavať sa budeme najmä na rozvoj tvorivého a kritického myslenia žiakov uplatňovaním moderných stratégií, ktoré motivujú a aktivizujú žiakov k činnosti.

Metódy rozvoja kritického myslenia:

- sokratovská metóda
- metóda kladenia otázok (zhrňujúce, analytické, hypotetické, hodnotiace)
- prípadové štúdie (situačná metóda),
- EUR (stratégia učenia a myslenia – evokácia: rozhovor pred čítaním textu, uvedomenie si významu:
- tiché čítanie s využitím interaktívneho znakového systému pre efektívne čítanie, reflexia: rozhovor po čítaní), všetci učitelia školy boli preškolení na využívanie stratégie EUR a plne využívajú ich nové metódy a formy, cieľom je pripraviť dieťa na život (kritické myslenie)
- brainstorming, projektové vyučovanie, rolové hry
- metóda RAU

Metódy rozvoja tvorivého myslenia

- DITOR (definuj problém, informuj sa o probléme, tvor nápady, riešenia, hypotézy, ohodnot' nápady, hypotézy),
- stratégia podnetných otázok,
- brainstorming (s dodržiavaním pravidiel: zákaz kritiky, uvoľnenie fantázie, čo najväčší počet
- nápadov, vzájomná inšpirácia, úplná rovnosť účastníkov),
- phillips 66 (skupina zložená zo šiestich členov : 1 vedúci a 5 členov, ktorá rieši problém 6 minút).
- Metóda EUR

Organizačné formy vyučovania

- vyučovacia hodina zameraná na aktívnu prácu žiakov, učiteľ plní úlohu facilitátora, ktorú usmerňuje činnosť žiakov (prvky daltonskej školy – „všetko, čo môže robiť žiak, nesmie robiť učiteľ“),
- individuálna práca žiakov,
- kooperatívne vyučovanie: práca v skupine rozvíja zručnosti a postoje (plánovanie práce, del'ba práce, hodnotenie, vzájomná pomoc, spolupráca, komunikácia, zodpovednosť, tolerancia, váženie si cudzej práce, nenásilné riešenie konfliktov),
- projektové vyučovanie
- blokové vyučovanie
- exkurzie
- kurzy
- tvorivé dielne
- prvky CLIL
- Daltonské vyučovanie
- Integrované tematické vyučovanie (Vysoko efektívne učenie)

2. Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy, žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

3. Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimo vyučovacej a mimoškolskej činnosti.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

1. pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa:

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov (*etická výchova, rôzne formy práce, kooperatívne učenie*),
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach (*prierezové témy osobnostný a sociálny rozvoj*)

2. vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku:

- na úrovni zodpovedajúcej primárnemu stupňu vzdelávania (*slovenský jazyk, hlavne zložka sloh, prvouka*)
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor (využívanie inovatívnych foriem a metód práce, zatriktívnenie vyučovania prostredníctvom interaktívnej tabule)
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie (*etická výchova, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma multikultúra výchova*)

3. rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať;

- na úrovni zodpovedajúcej primárnemu stupňu vzdelávania (anglický jazyk, prierezová téma multikultúrna výchova)
- má osvojené základné komunikačné zručnosti

4. využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách:

- používa základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)
- učíme žiakov obhajovať a vhodnou formou argumentovať svoj vlastný názor a zároveň počúvať názory iných
- získa základy logického myslenia

5. vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií:

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT (všetky tieto kompetencie získava žiak prostredníctvom medzipredmetových vzťahov či prierezovej témy mediálna výchova)

6. získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami:

- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine (*projektové a prezentačné schopnosti*),
- učíme žiakov vyhľadávať a triediť informácie a vhodným spôsobom ich využívať (informatika, všetky predmety, predovšetkým v samostatnej práci, skupinových prácach, projektoch)

7. dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých

- ponúkame žiakom k riešeniu úlohy, ktoré vyžadujú prepojenie vedomostí z viacerých vyučovacích predmetov a využitie praktických zručností z rôznych oblastí ľudskej činnosti, a teda aj viac prístupov k vyriešeniu
- s každodennými systematickými činnosťami vedieme žiakov k aktívnemu rozvíjaniu a ochrane svojho fyzického, duševného a sociálneho zdravia (*prvouka, telesná výchova, prierezová téma ochrana života a zdravia*)

8. rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností:

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti (*triednické hodiny*)
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch (*prierezová téma osobnostný a sociálny rozvoj, prvouka*),
- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti (*individuálnym prístupom učiteľa k žiakovi*),
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času (*prvouka, telesná výchova*),
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine (*prvouka, prezentačné schopnosti*)

9. váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať:

- vedieme žiakov ku vhodnej komunikácii so spolužiakmi s učiteľmi a ostatnými dospelými v škole aj mimo nej
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine (*projektové a prezentačné schopnosti*),

- používame metódy tímovej práce a kooperatívneho učenia a ich prostredníctvom vedieme deti ku spolupráci pri vyučovaní, ku komunikácii so spolužiakmi, s učiteľmi a ostatnými dospelými mimo školy (*Prvouka, Výtvarná výchova, Slovenská jazyk, Anglický jazyk, Telesná a športová výchova*)
- učíme žiakov aktívnemu počúvaniu. Aktívne počúvanie tvorí veľmi dôležitý predpoklad efektívnej komunikácie. Nemôžeme efektívne komunikovať bez toho, aby sme aktívne neprijímali signály nášho partnera. Umožňuje nám to poznanie toho, s kým hovoríme, jeho potrieb, starostí, emocionálneho rozpoloženia. Dáva v komunikácii pocit pochopenia, dôležitosti, rešpektu, osobitosti, záujmu.

10. správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám:

- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (*prierezová téma multikultúrna výchova*)
- pozná školský poriadok, pravidlá správania sa v triede a dodržiava ich
- žiaci sú vedení k odmietaniu fyzického násillia, hrubého zaobchádzania a vulgárneho vyjadrovania

11. má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote:

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov (*prierezová téma multikultúrna výchova*),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície (*prierezová téma multikultúrna výchova, predmety hudobná výchova, výtvarná výchova, literatúra*),
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj

12. dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života:

- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr (*etická výchova, prierezová téma multikultúrna výchova*)
- učíme žiakov žiť spoločne s ostatnými, byť tolerantní a ohľaduplní k iným ľuďom,

ich kultúram a duchovným hodnotám (Anglický jazyk, prierezová téma multikultúrna výchova)

13. uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných:

- vedieme žiakov k ohľaduplnosti, tolerancii, úcte a slušnosti pri jednaní s inými ľuďmi
- spoločne so žiakmi tvoríme školský poriadok a poriadok triedy, vyžadujeme od žiakov zodpovednosť za ich dodržiavanie;

Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia;
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti;
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

- získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

Úlohou školy ako vzdelávacej inštitúcie je vzdelávať a vychovávať žiakov usilovných, svedomitých, samostatných, čestných, schopných nájsť si svoje miesto v spoločnosti. Absolvent našej školy by mal svojim vystupovaním robiť dobré meno škole, byť schopný vytvárať dobré medzilidské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy, byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, poznať metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza) a diskutovať o prírodovedných otázkach, mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov, mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín, dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania, mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy, byť si vedomý svojich kvalít, byť pripravený uplatniť sa v zamestnaní a byť zodpovedný za svoj život.

Profil absolventa je založený na kľúčových kompetenciách (spôsobilostiach), ktoré zahrňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať. Čiže ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote. Jednotlivé kľúčové kompetencie sa navzájom prelínajú a majú nadpredmetový programový charakter. Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebavzdelávania, t.j. kompletného vzdelávacieho programu a iných aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

4.1 PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA ANGLICKÝ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	PRVOUKA PRÍRODOVEDA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	PRVOUKA VLASTIVEDA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

CIELE VZDELÁVACÍCH OBLASTÍ SÚ TOTOŽNÉ SO ŠTÁTNYM VZDELÁVACÍM PROGRAMOM

4.1.1 Jazyk a komunikácia

Jazyk, chápeme ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedieme k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie.

Špecifickou zložkou jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením.

Slovenský jazyk a literatúra

Slovenský jazyk a literatúra má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach.. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti.

Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

Dôraz budeme klásť aj na vytváranie pozitívneho vzťahu k literatúre. Sprostredkovaním zaujímavých príbehov, rozprávok motivovať žiakov a vzbudiť u nich záujem o čítanie.

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v 1. ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. V jazykovej a slohovej zložke budeme žiakov oboznamovať s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Dôraz budeme klásť nielen na prepis a odpis textov, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaradíme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Z gramatických a pravopisných pravidiel vety, znamienka a správna intonácia. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie. V čítaní a literárnej výchove je našim cieľom naučiť ich čítať, postupne ich vedieme k tomu, aby čítali s porozumením a uvedomovali estetické hodnoty literárnych textov, pestujeme kladný vzťah ku knihám čítaním zaujímavých textov.

V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností:

- rozprávanie,
- počúvanie,
- čítanie,
- písanie.

V druhom ročníku je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiakov budeme oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Dôraz budeme klásť na zdokonaľovanie sa v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením, oboznámime ich so samostatnou tvorbou textu. V jazykovej a slohovej zložke si žiaci začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč. V čítaní a literárnej výchove sa žiaci zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte.

Systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností:

V rozprávaní sa sústreďujeme predovšetkým na – zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií, zdokonaľovaní spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh.

Pri počúvaní žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie, nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia reprodukovať počuté informácie a porozumejú inštrukciám učiteľa pri riešení úloh.

V čítaní sa žiaci zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov.

Žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen, postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

V treťom ročníku sa budeme zameriavať na pravopisné pravidlá, žiaci získajú základné

poznatky o jazykovom systéme slovných druhov, zvlášť ohybných slovných druhov. Intenzívnu pozornosť venujeme práci s textom.

Žiaci rozlišujú slohové útvary: rozprávanie, opis, oznámenie, správa a i. Zvyšujeme požiadavky na čítanie s porozumením a na samostatnú tvorbu textov podľa zadania. V jazykovej a slohovej zložke si osvojujú základné pravopisné pravidlá a kľúčové pojmy o jazykovom systéme, slovných druhoch na elementárnej úrovni. Nadobúdajú spôsobilosti ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa predlohy alebo zadania a píšú krátke útvary podľa špecifického zamerania učiva. V čítaní a literárnej výchove si zdokonaľujú techniky čítania, osvojujú si významu určených literárnych pojmov, estetické vnímanie literárneho diela, obsahovú analýzu textu na primeranej úrovni, čítanie s porozumením. Identifikujú informácie priamo uvedené v texte, formulujú otázky k týmto informáciám a identifikujú informácie uvedené v texte nepriamo.

Nadstavenú hodinu budeme venovať prehĺbovaniu mimočítankovému čítaniu. Čítaním úryvkov zo zaujímavých kníh chceme rozvíjať čitateľskú gramotnosť a vzbudiť u žiakov záujem o čítanie. Zapojíme sa do rôznych čitateľských aktivít, ako Čitateľský oriešok, Čítame s Osmijankom, Záložka do knihy spája školy.

Rozprávanie: žiaci dokážu rozprávať samostatne a podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh.

Žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie, nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedú formulovať otázky k informáciám zadaným v prezentovanom texte, porozumejú inštrukciám učiteľa pri riešení úlohy a vyžadujú si chýbajúce informácie.

V čítaní sa žiaci zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu, rozumejú informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo na základe otázky formulovanej učiteľom. Žiaci triedia texty podľa ich vlastností.

Pri písaní žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text, samostatne tvoria krátke texty podľa zadania.

Anglický jazyk

Cudzí jazyk je od 1. ročníka súčasťou nášho školského vzdelávacieho programu, nadväzujúc na poznatky získané v materskej škole. Vyučovanie cudzieho jazyka od prvého ročníka má nasledovné výhody:

- prirodzená výslovnosť: výskumy ukazujú, že deti, ktoré sa učia cudzí jazyky ranom veku, majú prirodzenú výslovnosť a intonáciu
- intelektový vývin a mentálny rozvoj: bilingválnosť má pozitívny vplyv na intelektový vývin a obohacuje mentálny rozvoj dieťaťa, čo dokazujú viaceré vedecké výskumy na Slovensku a v zahraničí
- pružnejšie myslenie: deti uvažujú pružnejšie, sú citlivejšie voči jazykovým prejavom a
- majú lepšiu schopnosť počúvať a vďaka znalosti druhého jazyka lepšie rozumejú materinskému jazyku
- deti sa neboja rozprávať: majú tendenciu naučiť sa rozprávať iným jazykom rýchlejšie a prirodzenejšie ako dospelí
- lepšie verbálne schopnosti: výskumy ukazujú, že deti, ktoré sa učia cudzí jazyk majú lepšie verbálne/komunikačné schopnosti ako deti, ktoré sa cudzí jazyk neučia
- jazyková výhoda: dieťa je výrazne v predstihu, čo sa týka jazykových požiadaviek na strednej škole
- spoznávanie iných kultúr: učenie sa cudziemu jazyku umožňuje deťom lepšie
- spoznávať iné národy a kultúry. Učia sa rešpektovať kultúrne a fyzické odlišnosti a podobnosti

Výučbu anglického jazyka budeme smerovať k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1.1+ podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci primárneho vzdelávania.

Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa

dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SEERR, 2013, s. 26).

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa realizoval komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text, používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Počúvanie s porozumením a ústny prejav ako primárna činnosť

V počiatočných etapách vyučovania cudzieho jazyka sa zameriame na nácvik správnej výslovnosti, budovanie aktívnej slovnej zásoby a komunikačných jazykových činností a stratégií. Budeme rozvíjať receptívne činnosti: počúvanie ako jazykový vzor a zdroj gramatických prostriedkov a produktívne činnosti, ústny prejav, v ktorom dôležitú úlohu zohráva reprodukčná fáza - rôzne druhy opakovania. Na začiatku výučby budeme so žiakmi veľa počúvať.

Budeme sa snažiť, aby činnosť učiteľa bola sprevádzaná jeho neverbálnymi komunikačnými prejavmi (mimika, gestikulácia, názorný, napr. obrázkový materiál), motivovať ich, aby žiaci radi počúvali. Ústny prejav žiakov sa na tomto stupni budeme realizovať väčšinou imitatívnou formou (opakovanie jazykových štruktúr alebo len jednotlivých slov).

V spolupráci s učiteľkou a vychovávateľkou realizujeme anglický jazyk s využitím prvkov metódy CLIL aj v ostatných neязыkových predmetoch, a to hlavne v prvouke, telesnej, výtvarnej a hudobnej výchove, v prírodovede, vlastivede, matematike a používanie inštrukcií v ostatných predmetoch a rôznych situáciách. Využívanie prvkov CLIL je podmienené jazykovou zdatnosťou tej ktorej učiteľky.

4.1.2 Matematika a práca s informáciami

Matematika

Pre dosiahnutie stanovených cieľov v matematike na 1. stupni základnej školy rozvíjame u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravujeme ich na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej úrovni rozvíjame logické a kritické myslenie žiakov a schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi.

Vedíme žiakov k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať základy digitálnej gramotnosti. Oboznamujeme žiakov s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov ich zoznamujeme s možnosťami kreslenia, tréningu počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

V matematike sa budeme zameriavať na aktivity žiakov tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia.

Predmet matematika je na primárnom stupni vzdelávania prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov).

Na hodinách matematiky sa budeme snažiť umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku s propedeutickými postupmi prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom i divergentných úloh, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy,

diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov.

Dôraz kladieme na rozvoj žiackych schopností a zručností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Proces získavania nových matematických vedomostí sa budeme snažiť realizovať s prevahou pozorovania a experimentovania v ich prirodzenom prostredí s dôrazom naučiť žiakov správne klásť otázky, odhadnúť výsledky i korektne formulovať závery. Učenie matematiky by malo byť pre žiakov zaujímavé, aby sa u nich formoval pozitívny vzťah k matematike a aby ju vnímali ako nástroj na riešenie problémových úloh každodenného života.

Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov. Na hodinách matematiky budeme využívať vybrané prvky Hejného matematiky vhodné na rozvoj logického myslenia (prostredia ako Autobus, Krokovanie, Dedo Lesoň - hlavne prvom ročníku), zapojíme sa do rôznych matematických súťaží, napr. Pytagoriáda.

INFORMATIKA

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch. Už na 1. stupni zavádzame robotiku, programovanie a prácu s micro:bitmi.

4.1.3 Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody, žiaci tu dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka.

Cieľom tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode aj prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov. Ochrana prírody je dôležitou súčasťou predmetu.

Postupné objavovanie sveta žiakmi v 1.ročníku je predmetom prvouky prostredníctvom jej prírodovednej časti. V treťom ročníku sme pridali 1 hodinu prírodovedy, v ktorej budeme prehľbovať učivo daného ročníka.

PRVOUKA, PRÍRODOVEDA

V prvouke a prírodovede sa budeme snažiť o to, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov.

Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Vedeíme žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytneme žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

Žiaci spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú, vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách, argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a vlastného bádania.

4.1.4 Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore a čase. Žiakov oboznamujeme so spoločenským prostredím a fungovaním spoločnosti. Učíme ich všímať si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Podnecujeme v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí.

Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u

žiacov rozvíja aj procesuálnu stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť. Vo vyučovaní kladieme dôraz na pozorovacie a výskumné aktivity, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností.

Podnecujeme zvedavosť a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi v 1.ročníku je predmetom prvouky (spoločenskovedná časť).

Vytvorením spoločného predmetu prvouka, ktorý spája prírodovednú a spoločenskovednú zložku, podporujeme také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

VLASTIVEDA

Vo vlastivede sprostredkujeme a priblížime žiakom poznatky o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním budeme podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie. Vlastivedné – motivačné poznávanie začíname v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec) a končí vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku).

Vlastiveda v 3. ročníku (Moja obec a Slovensko) je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmami z vlastnej obce (okolie školy) v časových premenách jednotlivých ročných období (aj s aspektom starostlivosti o bezpečnosť a zdravie). Nezastupiteľná je vlastivedná vychádzka, ktorá má motivačno-heuristický charakter. Vybrané témy, ako orientácia v okolí školy, sa budeme realizovať formou pozorovania priamo v obci. Zameriame sa na spoznávanie miestnej krajiny (jednoduchá práca s náčrtmi) a orientáciu v čase (plynutie kalendárneho a školského roka, významné sviatky počas roka, tradície a i.). Na ne budeme nadväzovať rozprávaním o doprave, o pamätihodnostiach. Osobitá pozornosť budeme venovať pozorovaniu, skúmaniu prírody, jej zložiek, ale rovnako aj pamiatok v okolitej krajine.

Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiaci spoznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Tieto cesty sa realizujú prostredníctvom „výletov“ od Tatier k Dunaju, od Dunaja k Hornádu, od Hornádu po Dunajec. Výlety po Slovensku sú zamerané na zážitkové (názorné) spoznávanie regiónov. Dôraz je na práci s mapami, príbehmi a ilustráciami. Mapy použité v 3. a 4. ročníku sú zamerané a prispôbené vyučovaniu vlastivedy. Každý zemepisný názov z textu nájdu žiaci na mape, obrázku aj kresbe. Používajú sa veľmi jednoduché mapy, ktoré pri ústnom, či písomnom preverovaní vedomostí pomáhajú žiakom (nič sa neučia naspamäť). Základ tvorí „Čítanie mapy – prstom

po mape“ a prerozprávanie príbehov podľa obrázkov.

4.1.5 Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Účinne podporujeme pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáhame osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa v primárnom vzdelávaní realizujeme v povinne voliteľných vyučovacích predmetoch etická výchova alebo náboženská výchova.

V predmete etická výchova sa zameriavame na výchovu k prosociálnosti. Zvlášť dôležité na tomto stupni vzdelávania je venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty žiakov a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či amorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie žiakov.

Základným cieľom predmetu náboženská výchova/náboženstvo, je pomôcť žiakom zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Napomáhame rozvíjať vzťah k Bohu, reflektujeme otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dávame odpovede na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňujeme urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporujeme pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivujeme žiakov k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

ETICKÁ VÝCHOVA

Úlohou povinne voliteľného predmetu etická výchova v primárnom vzdelávaní je podporovať osobnostný a sociálny rozvoj žiaka s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tejto úlohy sa využíva hlavne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

V etickej výchove sa kladie dôraz na rozvoj mravného usudzovania, na kultivovanie medziludských vzťahov, ktoré vychádzajú z rodiny, rozširujú sa na triedny kolektív, na školu a na región, v ktorom žiaci žijú. Deje sa to prostredníctvom rozvoja sociálnych spôsobilostí (otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod.). Etická výchova sa tak podieľa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení ku kritickému mysleniu, diskusii, hodnotiacim postojom, ku harmonickým a stabilným vzťahom

v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách.

Žiaci si osvoja základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy, nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA – KATOLÍCKA CIRKEV

Predmet náboženská výchova v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých.

Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova/náboženstvo v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich chápaniu okolitého sveta a vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a cirkvi.

4.1.6 Umenie a kultúra

V tejto vzdelávacej oblasti vytvárame priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učíme žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formujeme samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamujeme s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie. Kontinuálne rozvíjame vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulujeme sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizujeme prostredníctvom vyučovacích predmetov výtvarná a hudobná výchova.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hravou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom

navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu.

Aktívnu prácu s materiálom a nástrojmi nie je možné nahradiť formou pracovných zošitov všetky ostatné didaktické formy, ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a pod. sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok).

Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh.

Výtvarná výchova obsahuje aj prvky, ktoré ju prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. s pracovným vyučovaním (zručnosti v ovládaní nástrojov a v spracovaní materiálov), s hudobnou výchovou (tvorivé reagovanie na zvukové podnety), prírodovedou a vlastivedou (reakcie na prostredie, prírodné javy, históriu a pod.), s IKT, s matematikou (porovnávanie, mierka, počet a pod.) s geometriou (tvar). Niektoré témy je možné, podľa uváženia učiteľa prepájať s témami týchto predmetov.

Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

Žiaci v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania, rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu, osvojujú si základné kultúrne postoje.

Vo výtvarnej výchove vedieme žiakov k spoznávaní súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, v ktorých kladieme dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiaci získavajú príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu.

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností

žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúdzajú sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expresie, ktorá podporuje ich hudobnú sebarealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

V hudobnej výchove prostredníctvom hudobných činností rozvíjame základné hudobné kompetencie žiaka a usilujeme sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu. Prostredníctvom ľudových piesní pestujeme u žiakov vzťah k ľudovým tradíciám.

4.1.7 Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa. Vedeíme ich k tomu, aby si osvojili si základné pohybové zručnosti, ktoré môžu využívať v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Zameriavame sa nato, aby žiaci získali základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou a osvojili si ich na úrovni primeranej ich veku. Najdôležitejším poslaním predmetu telesná a športová výchova je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu.

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Zameranie telesnej a športovej výchovy v primárnom vzdelávaní je dominantne upriamené na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná a športová výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybových aktivít a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k

formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj dôležitú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná a športová výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému formovaniu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Žiaci získajú poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímajú pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia a nadobudnú pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu. V telesnej a športovej výchove využívame široké spektrum pohybových prostriedkov, ktorými prispievame k celkovému vývinu osobnosti žiakov s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispievame tým k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, formujeme kladný vzťah k pohybovej aktivite.

Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží sa snažíme pozitívne ovplyvňovať motorický vývin žiakov. Dôraz kladieme na individuálne dispozície žiakov, ktoré zohľadňujeme pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Za dôležité považujeme motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

4.2 NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

Tab. 1 Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety ŠVP pre nižšie stredné vzdelávanie

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA SLOVENSKÝ JAZYK A SLOVENSKÁ LITERATÚRA JAZYK NÁRODNOSTNEJ MENŠINY A LITERATÚRA CUDZÍ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA

	CHÉMIA BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS GEOGRAFIA OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	TECHNIKA
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

4.2.1 Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria vyučovacie predmety zahrnuté do troch skupín, a to vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národnostnej menšiny a literatúra) a cudzie jazyky. Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie. Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote, podporuje otvorenejší prístup k ľuďom, umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvára podmienky na spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením. Podstatou

oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania, a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

4.2.2 Matematika a práca s informáciami

Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami, ktorú tvoria vyučovacie predmety matematika a informatika, je v rámci nižšieho stredného vzdelávania založená predovšetkým na aktívnych činnostiach (práca s objektmi, aplikácia poznatkov v reálnych situáciách). Poskytuje vedomosti a zručnosti potrebné v praktickom živote a umožňuje tak získavať matematickú gramotnosť. Rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Učí tvoriť hypotézy a tvrdenia podložiť argumentmi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Rozvíja schopnosť žiakov používať prostriedky IKT k vyhľadávaniu, spracúvaniu a uloženiu informácií.

4.2.3 Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa prioritne zameriava na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti, ktorá je súčasťou základného vzdelania. Hlavným cieľom vzdelávania v oblasti prírodných vied je hlbšie pochopenie prírodných procesov, k čomu sa dospeje prostredníctvom cielených žiackych činností, v ktorých dominujú bádateľské aktivity. Pre všetky prírodovedné predmety je spoločným cieľom a úlohou budovanie spôsobilostí pre vedeckú prácu, a to najmä spôsobilosti pozorovania, vnímania časových a priestorových vzťahov medzi objektmi a javmi, klasifikácie, merania a predvídania. Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu medzi predmetmi fyzika, chémia, biológia, geografia, ale aj matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

4.2.4 Človek a spoločnosť

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety dejepis, geografia s jej humánnou zložkou a občianska náuka spolu s príslušnými témami, ktoré sú prítomné aj v iných vzdelávacích oblastiach. Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi

človekom a spoločnosťou v danom geografickom priestore. Poznanie minulosti svojho národa, ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú funkčné znalosti a spôsobilosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne i o ostatných regiónoch Slovenska. Žiaci sú vedení k pochopeniu vlastného miesta a úlohy v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym a krajine, v ktorej žijú. Vzdelávacia oblasť otvára priestor na kultivovanie individuálnych a spoločenských kompetencií. Učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok a prispieva ku kritickému mysleniu žiakov. Súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu. Centrálnou kategóriou vzdelávacej oblasti je rozvíjanie, korigovanie a kultivovanie historického vedomia žiakov z potrieb prítomnosti, k čomu prispievajú všetky tri vyučovacie predmety, ktoré ju vytvárajú. Aj preto kľúčovú úlohu zohrávajú medzipredmetové vzťahy, ktoré treba kontinuálne metodicky aplikovať v podobe prierezových modelov vo výučbe jednotlivých predmetov.

4.2.5 Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zároveň podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život, pre vytváranie harmonických a stabilných vzťahov v rôznych sociálnych skupinách – v rodine, na pracovisku, v spoločnosti. Obsah vzdelávacej oblasti sa realizuje v povinne voliteľných učebných predmetoch etická výchova a náboženská výchova/náboženstvo. Predmet etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Zvlášť dôležité je rozvíjať sebaúctu a úctu k iným, interpersonálne sociálne zručnosti a zvyšovať odolnosť žiakov voči negatívnym sociálno-patologickým či amorálnym vplyvom. Základným cieľom predmetu náboženská výchova/náboženstvo je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

4.2.6 Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa návrhy širokého spektra pracovných činností a technológií, ktorými sú žiaci vedení k získaniu psychomotorických zručností a poznatkov z rôznych oblastí reálneho života a sveta práce. Predmet technika je zameraný na zložitejšie pracovné činnosti a technológie, na samostatnú a tímovú prácu žiakov. Žiaci sú vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach. Spoznávajú trh práce aj z hľadiska ich budúcej profesijnej orientácie. Prichádzajú do priameho kontaktu s technikou v jej rozmanitých podobách a v širších súvislostiach. Predmet poskytuje žiakom priestor a príležitosť na primeraný rozvoj ich tvorivého technického myslenia. Obsah je zameraný na budovanie vzťahu žiakov k technike, k jej bezpečnému používaniu a k bezpečnej práci s technikou. Žiaci spoznávajú reálne podmienky trhu práce, moderné stroje a zariadenia, funkciu základných bytových inštalácií. Sú vedení ku konštruovaniu a zhotovovaniu primeraných výrobkov a k poznaniu základných technických materiálov a technológií. Podľa svojich podmienok (materiálno-technických a personálnoodborných) škola môže v predmete technika vyučovať tematický celok ekonomika domácnosti, ktorý obsahuje témy: plánovanie a vedenie domácnosti, svet práce, domáce práce a údržba domácnosti, ručné práce, rodinná príprava, pestovateľské práce a chovateľstvo. Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce tak vhodne dopĺňa sústavu vzdelávacích oblastí o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v reálnom živote a v spoločnosti.

4.2.7 Umenie a kultúra

Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom predmetov výtvarná výchova a hudobná výchova. Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vybraných médií vizuálneho, dramatického, hudobného umenia a písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Obsah vzdelávacej oblasti tak prispieva k formovaniu vizuálnej, mediálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti a tvorivosti žiaka. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa a krajiny, čím sa rozvíja vedomie kultúrnej identity. Formujú sa multikulturálne a komunikačné kompetencie. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít sú pre žiakov vytvorené príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor na jeho sebarealizáciu. V tvorivých, umeleckých alebo hudobných činnostiach majú žiaci možnosť vyjadrovať svoje predstavy, a

to vyjadrovacími formami (jazykom) jednotlivých umení. Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s vyjadrovacími prostriedkami vizuálnych umení. V tvorivom procese dochádza ku kvalitatívnej zmene, detskú spontánnosť postupne nahrádza dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť spojená s pribúdaním vedomej operatívnej a názorovej samostatnosti. Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

4.2.8 Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života a pohybovou aktivitou. Realizuje sa učebným predmetom telesná a športová výchova, ktorej najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Telesná a športová výchova spája vedomosti, návyky a zručnosti spojené so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou aktivitou využiteľnými nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Žiaci si vytvoria predstavu o význame pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní aktívneho zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus. Pri realizovaní obsahu telesnej a športovej výchovy je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní cvičení, ako aj pri hodnotení žiakov. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri akceptovaní ich vlastných predpokladov.

4.3 Prierezové témy

Rýchlo sa meniaci realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa odráža aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. Priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy zrealizujeme ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov, ale aj prostredníctvom samostatných projektov, besied, vyučovacích blokov, rôznych triednych a školských aktivít, v školskom klube aj

mimoškolskými aktivitami.

V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy:

- **Osobnostný a sociálny rozvoj**
  - **Environmentálna výchova**
  - **Mediálna výchova**
  - **Multikultúrna výchova**
  - **Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra – 1. stupeň**
  - **Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke – 1. stupeň**
  - **Ochrana života a zdravia**
- DOPLNENÉ**
- **Tvorba projektov a prezentačné zručnosti**
  - **Finančná gramotnosť, čitateľská a prevencia**

4.3.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojev a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjame aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňujeme žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedíme ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňujeme ich v tom, ako chrániť svoje zdravie i.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného

- spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
  - rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
  - uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.
  - učil sa zodpovednosti za svoju prácu a úcte k práci druhých
  - úcta k spolužiakom, priateľstvo, pomoc slabším

Začlenenie témy do vyučovacích predmetov:

Triednické hodiny a všetky predmety Telesná výchova – zdravý životný štýl

Aktivity:

Október – slohové práce a básničky na tému „Mesiac úcty k starším“, v rámci triednických hodín poukázať na dôležitosť úcty k starším ľuďom, exkurzia žiakov, Medzinárodný deň školských knižníc – SJ, AJ, triednické hodiny

November – beseda na tému budúceho povolania, pamiatka zosnulých – úcta a pieta k zosnulým – triednické hodiny, všetky vyučovacie predmety

December – príprava vianočného programu v triedach– hodnoty, tradície, triednické hodiny, všetky vyučovacie predmety

Január – zimné radovánky – VYV, zimné športy – TEV, TSV

Marec - mesiac knihy – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti (podpora čitateľských aktivít), Deň vody – triednické hodiny, Chémia, Technika, Fyzika

Apríl - Deň Zeme – aktivity so žiakmi, rozvíjanie pocitu spolupatričnosti Svetový deň zdravia – zober loptu a nie drogy – triednické hodiny, Chémia, Technika

Máj – Deň matiek – príprava kultúrneho programu, Deň rodiny, Deň mlieka – jedáleň ZŠ – všetky vyučovacie predmety

Jún – MDD, príprava na prázdniny, bezpečnosť

4.3.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňujeme žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedeť ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia.

Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, neznečisťovať prírodu, a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľad'ovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Začlenenie témy do vyučovacích predmetov: Prvouka – príroda

Aktivity:

- Separovanie odpadu
- Zber druhotných surovín- baterky, elektroodpad, papiera
- Svetový deň vody
- Svetový deň Zeme
- Didaktické hry v prírode

4.3.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku

primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie. Osobitú pozornosť téme bezpečnosti na internete, pri práci s tabletmi. Pre túto vekovú skupinu sú vhodné rozprávkové bloky z www.ovce.sk, prípadne besedy v spolupráci s odborníkmi z oblasti IT prevencie (www.preventista.sk).

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

Začlenenie témy do vyučovacích predmetov:

Informatická výchova, slovenský jazyk, hodiny, kde sa používajú tablety, Triednická hodina

Aktivity:

- Beseda – Bezpečne na internete
- www.ovce.sk
- Školská televízia
- Školský rozhlas

4.3.5 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií ich učíme rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a vedieme ich k tomu, aby dokázali konštruktívne komunikovať a spolupracovať s ich príslušníkmi. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy využívame také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;

- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Začlenenie témy do vyučovacích predmetov:

Anglický jazyk – poznávanie iných národov a kultúr

Aktivity:

September: - Európsky deň jazykov

- Spoznávanie iných jazykov a kultúr, ktoré daným jazykom rozprávajú.
Dosiahnúť rovnocennosť aj napriek jazykovej bariére.

Október: - Zvyky a tradície iných kultúr

- Halloween vs Pamiatka zosnulým

- Tolerovanie rozdielnych zvykov a tradícií vo svete

November : - História iných kultúr

December: - Etnické skupiny (zaujať pozitívny a empatický postoj voči ľuďom rôznych etnických skupín a menšín)

Január: - Ľudské vzťahy - komunikácia v skupine, spolunažívania - „Spolu si tu žijeme, navzájom sa poznáme“ (akceptácia názorovej odlišnosti)

Február: - Kultúrna diferenciácia – Ľudia okolo nás, Empatické zrkadlo (pochopiť pocity, názory a zvyky iných ľudí, poznať rozdiely medzi rasami, pozitívna zmena predsudkov a postojov na toleranciu a empatiu)

Marec: - Medzinárodný deň boja za odstránenie rasovej diskriminácie

Apríl: - Kultúrna rozmanitosť – Zemeguľa pre všetkých

Máj: - Deň detského folklóru

Jún: - Predsudky a stereotypy – „S kým chceš cestovať?“

4.3.6 Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Vedeíme žiakov k poznaniu svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva, ktoré prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra je súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, v školskom klube. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Začlenenie témy do vyučovacích predmetov:

Prvouka, Čítanie – Vianočné a Veľkonočné tradície a zvyky , Hudobná výchova – ľudové piesne a koledy

Aktivity:

Výzdoba, nástenky, aranžovanie a výstavky s aktuálnou tematikou	celoročne aktualizovať
Súčasť vyučovania predmetov SJL, HUV, VYV, PRV, VLA, DEJ, GEO, ETV, NBV	celoročne
Prezentácia tvorby školských krúžkov	celoročne
Čitateľské kútiky	celoročne – priebežne
ŠARKANIÁDA – súťaž o najkrajšieho šarkana	september/október
Najkrajšie jablčko – výstava jablák	september/október
Tradičné jedlá v modernom šate – Týždeň zdravej výživy	október
Úcta k starším – besiedka a tvorivé dielne	október

Otvorenie adventu	december
	december
Mikuláš v škole / Mikuláš v obci	
Tvorivé vianočné dielne Vianočné trhy	december
Vianočná pohľadnica – výroba a rozdávanie pohľadníc vrámci obce	december
	december
Pásmo zvykov a kolied – realizácia v triednych kolektívoch	
	január -február
Fašiangy Turíce	
Vyučovanie v maskách -prepojenie s marec mesiac kníh , oblíbená rozprávková postava	Február – marec
	marec
Pôstne zvyky našich predkov (ŠKD, HUV)	
Veľkonočné zvyky a tradície našich predkov – kraslice, symbolika jari Tvorivé veľkonočné dielne	apríl
Jarmok v škole	apríl
	máj
Deň matiek a otcov – tvorivé dielne a besiedka	
Exkurzia – historické jadro Košíc	máj – jún
	Jún
Farebný týždeň	Jún
	jún
Návšteva kostola – najstaršej kultúrnej pamiatky v obci Vychádzka v rámci ŠKD	
Cesta za poznáním - kultúrne pamiatky Slovenska (exkurzie v rámci školských výletov)	jún

4.3.7 Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V prierezovej téme Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke pripravujeme žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučbu sa uskutočňujeme najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;

- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Začlenenie témy do vyučovacích predmetov:

Prvouka, vlastiveda, pracovné vyučovanie – bezpečnosť na ceste Čítanie – príbehy s dopravnou tematikou

Aktivity:

- Dopravné ihrisko
- Deň dopravnej výchovy

4.3.8 Ochrana života a zdravia

V prierezovej téme Ochrana života a zdravia vedieme žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integrujeme postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Realizujeme ju prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, čítanie, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, a pod. Praktické osvojenie si učiva realizujeme formou – didaktických hier 1 krát ročne v rozsahu 4 hodín.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpozna nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie; osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Začlenenie témy do vyučovacích predmetov:

Telesná výchova – rozvoj telesnej zdatnosti

Aktivity:

- Didaktické hry, účelové cvičenie
- Školská mini olympiáda

4.3.9 Finančná gramotnosť

NŠFG vymedzuje šírku poznatkov, zručností a skúseností v oblasti finančného vzdelávania a manažmentu osobných financií. Okrem finančných tém integruje aj spotrebiteľskú výchovu, protikorupčnú výchovu, výchovu k podnikaniu, ako aj výchovu proti podvodom pri využívaní verejných zdrojov. Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Kompetencie v oblasti finančnej gramotnosti sa postupne zameriavajú od najnižšej úrovne (1. a 2. úroveň), nadväzujú na seba, rozširujú a prehlbujú sa. Prostredníctvom osvojených kompetencií žiaci získavajú základné finančné, ekonomické a právne poznatky. Dôraz kladieme nielen na nadobudnutie teoretických vedomostí, ale aj na praktické využitie poznatkov a prepojenie s realitou a potrebami žiakov. Osvojujú si poznatky primerané ich veku, potrebám a udalostiam, ktoré sa môžu vyskytnúť, tak aby vedeli primerane a efektívne reagovať na ne.

Témy (Finančná zodpovednosť spotrebiteľov; Plánovanie, príjem a práca; Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov; Úver a dlh; Sporenie a investovanie, Riadenie rizika a poistenie) a čiastkové kompetencie učitelia implementujú do jednotlivých predmetov (M, SJL, Prv, PV, VV, ON) a rôznych aktivít realizovaných v škole. Využívame pritom rôzne metódy, rovesnícke učenie, digitálny edukačný obsah.

Aktivity:

- Spolupráca s GTA Košice - rovesnícke učenie
- V euráckom kráľovstve
- Projekt Poznaj svoje peniaze
- Charita – pomoc tým, ktorí to potrebujú – Biela pastelka, Hodina deťom, Deň narcisov

4.3.10 Čitateľská gramotnosť

Čítanie a čitateľská gramotnosť tvoria nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií, predovšetkým kompetencie k učeniu sa a čoraz viac sa využívajú ako nástroj na dosiahnutie ďalších cieľov v pracovnom i osobnom živote. Čítanie ostáva základnou stratégiou nadobúdania vedomostí, odborných znalostí.

CIELE ČITATELSKEJ GRAMOTNOSTI

- podporiť a rozvíjať pozitívny vzťah žiakov k čítaniu,
- zvyšovať jazykovú kultúru žiakov na vyučovacích hodinách všetkých predmetov,
- organizovať mimovyučovacie aktivity zamerané na rozvíjanie schopností čítania s porozumením a jazykovej kultúry žiakov – literárne súťaže, jazykové súťaže, školský časopis, návštevy divadelných predstavení, projekty, besedy so spisovateľmi a pod.

AKTIVITY NA ROZVOJ ČITATELSKEJ GRAMOTNOSTI

Na dosiahnutie lepších výsledkov žiakov v oblasti čitateľskej gramotnosti sa uskutočňujú nasledovné aktivity:

- zlepšovanie kvality jazykového vyučovania, výstupných vedomostí a komunikačných schopností žiakov v slovenskom jazyku,
- používanie cvičení, pracovných zošitov a učebníc s dôrazom na rozvoj čitateľskej gramotnosti,
- využívanie školskej knižnice ako centra rozvoja čitateľských zručností,
- využívanie hodín čítania a literatúry na rozvoj čitateľskej gramotnosti,
- počas vyučovacích hodín vyčleňujeme čas na čítanie z dôvodu slabej slovnej zásoby žiakov, vyplývajúcej z nedostatku práce žiakov z knihou mimo vyučovania,
- reprodukcia prečítaného, čítanie grafov, schém, slovné, prípadne výtvarné zobrazenie prečítanej ukážky, tvorivá dramatika a akčné hry, čo najlepšie ukáže mieru porozumenia prečítaného textu,
- okrem bežnej práce s textom na hodinách slovenského jazyka realizujú vyučujúci primárneho vzdelávania aj iné aktivity na rozvoj čitateľskej gramotnosti

- **Čítame s Gabrielou Futovou - tvorba leporela**

Zodpovední: vyučujúci 1. stupeň Termín: priebežne

- **Marec - mesiac knihy**

Zodpovední: vyučujúci SJL Termín: marec

- **Urob si svoju knihu**

Zodpovední: vyučujúci SJL, VYV Termín: priebežne

- **Školská knižnica**

Zefektívniť prácu knižnice, budovať knižnicu ako odborné, informačné, študijné a čitateľské centrum najmä pre žiakov, pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy. Budovať knižnicu vhodnú na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu a mimo vyučovacích aktivít.

Zodpovední: vyučujúci SJL Termín: priebežne

- **Zabezpečiť rozvoj školskej knižnice nákupom knižničných jednotiek.**

Zodpovední: vedenie školy Termín: priebežne

AKTIVITY V ŠKOLSKEJ KNIŽNICI ZAMERANÉ NA ROZVOJ ČITATELSKEJ GRAMOTNOSTI.

- Kontrola knižničných jednotiek

- Pasovanie žiakov za čitateľov školskej knižnice
- Projekt *Záložka do knihy spája školy*
- *Keby som bol spisovateľom* – tvorba krátkych príbehov, tvorivé písanie
- Hodina hlasného čítania
- *Moja obľúbená kniha* – beseda o prečítaných knihách
- „*Marec - mesiac kníh*“ – čítame s porozumením, kvíz o prečítanej knihe - výstava kníh, tvorba leporel
- *Noc s Andersenom* – oboznámenie sa so spisovateľom a jeho tvorbou
- *Keby som bol ilustrátor* – tvorba ilustrácií k prečítanej rozprávke
- *Giuseppeho čitateľský maratón* – Čitateľský maratón
- *Biblická olympiáda*
- Školské kolo súťaže *Hviezdoslavov Kubín* – súťaž v prednese poézie a prózy
- Školské kolo súťaže *Šaliansky Matko* – čítanie povestí
- *Čitateľský maratón* – Microsoft Teams
- *Medzinárodný deň knižníc* – Daltonské vzdelávanie
- Revízia knižničného fondu
- Tvorba školského časopisu – tvorba žiakov
- ***Súťaže, prezentácie, projekty a čitateľské aktivity***

4.4 Prierezové témy pre nižšie sekundárne vzdelávanie

Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami. V rámci nižšieho stredného vzdelávania majú prierezový charakter tieto témy: Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia.

4.4.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmyšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, dobrým vzťahom medzi žiakmi a medzi učiteľmi a žiakmi. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

Aktivity:

- Bádateľská výučba
- Účelové cvičenie
- Deň vody, Týždeň zdravej výživy
- Exkurzie do Priemyselného parku Kechnec

4.4.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Aktivity:

- Vianoce – Posolstvo Vianoc
- Úcta k starším
- Deň matiek, otcov, detí
- Biologické témy (najmä v 7. ročníku)

4.4.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vede žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

Aktivity:

- Účelové cvičenie
- Botanická záhrada – beseda s odborníkom ...
- Kosit – centrum enviromentálnej výchovy
- Projektové vyučovanie – spoločenstvá rastlín a živočíchov

4.4.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí

a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl. Hlavným cieľom prierezovej témy Mediálna výchova je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov – schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplne využívať médiá. Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu;
- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

Aktivity:

- Návšteva knižnice
- Tvoríme pohľadnice, pozvánku, reklamu a pod.
- Priebežne na hodinách INF

4.4.5 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva. S prierezovou témou Multikultúrna výchova úzko súvisí regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá

živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie tradícií je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia. Vhodnými formami na uplatnenie týchto tém sú projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa môže realizovať ako súčasť učebných predmetov – výtvarná výchova, hudobná výchova a etická výchova, dejepis a geografia alebo prostredníctvom voliteľných predmetov, ako napr. regionálna výchova, regionálny dejepis a podobne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí;
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

Aktivity:

- Návšteva technického múzea
- Návšteva východoslovenského múzea, Košický zlatý poklad
- Moja obec – odkiaľ pochádzam
- Miesto, kde bývam – geoinformatický projekt

4.4.6 Ochrana života a zdravia

Prierezová téma Ochrana života a zdravia sa na druhom stupni realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, biológia, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Účelové cvičenia sa realizujú 2 krát do roka v trvaní 5 hodín, spravidla na jeseň a jar. Zámerom tejto prierezovej témy je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;

- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

Aktivity:

- Chemické látky v našom okolí a ich význam a nebezpečenstvo – tvorba projektov a prezentácia s použitím informačných technológií.
- Týždeň zdravej výživy
- Športové aktivity

4.4.7 Čitateľská gramotnosť

Medzi priority patrí prehĺbovanie čitateľskej gramotnosti, ktorá vedie žiakov k porozumeniu a používaniu písaných textov, k uvažovaniu o nich pri dosahovaní osobných cieľov, rozvíjaní vlastných vedomostí a schopností. Čítanie s porozumením predstavuje integrálnu súčasť všetkých vyučovacích predmetov. Predpoklad pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov vytvárajú dobré čitateľské zručnosti, preto patria v rámci školského vzdelávania medzi kľúčové oblasti.

Ciele čitateľskej gramotnosti:

1. Bázová gramotnosť
2. Funkčná gramotnosť

Cieľom je **dosiahnuť základnú (bázovú) gramotnosť**. Podľa tohto modelu ide o schopnosť žiaka čítať a porozumieť významu prečítaného textu. Informácie sa ukladajú do pamäti a podľa potreby sa viac alebo menej modifikovane reprodukovujú. Výkon sa posudzuje podľa rýchlosti čítania, chybovosti, plynulosti a porozumeniu textu.

Ďalšia práca s textom spočíva v spracovaní informácií z prečítaného. Zvyčajne sa tento proces chápe ako výber dôležitých údajov, myšlienok a poznatkov. Komplexnejšie ho vymedzuje model **funkčnej gramotnosti**.

Názov aktivity	Obsahová náplň	Termín realizácie	Zodpovední
Medzinárodný deň školských knižníc	Riešenie zadaných úloh	október	Mgr. Baloghová
Monitor 5. a 9.	Príprava na testovanie žiakov (krúžky)	priebežne	Mgr. Baloghová, PaedDr. Janíková, Mgr. Lišková
Spisovatelia a ilustrátori	Tvoríme ilustrácie k literárnemu dielu	priebežne	vyuč. SJL a VYV
Moja najobľúbenejšia kniha	Predstavenie prečítaných kníh	priebežne	vyučujúce SJL
Záložka spája školy	Spoznávanie literárnych žánrov	október	vyučujúci
Školský časopis	Tvorba časopisu	priebežne	PaedDr. Janíková
Olympiáda zo SJL/ ostatné olympiády	Školské kolá olympiád	priebežne	vyučujúci
Šaliensky Maťko	Prednes povesti	december/január	Mgr. Baloghová + vyuč. SJL
Vianočná akadémia	Dramatizácia príbehu, prednes básne, ...	december	PaedDr. Janíková + vyučujúci
Hviezdoslavov Kubín	Recitačná súťaž v prednese poézie a prózy	január	PaedDr. Janíková + vyučujúci
Valentínska pošta	Odozdávanie odkazov plných lásky, pochvaly, poďakovania	február	triedni učitelia
Marec - mesiac knihy (napr. výstavy kníh v školskej knižnici, v triede, Zahrajme si rozprávku, Starší čítajú mladším, ...)	Aktivity zamerané na ČG	marec	vyučujúci
Podaruj ďalej!	Burza kníh	máj/jún	Mgr. Baloghová

4.4.8 Finančná gramotnosť

NŠFG vymedzuje šírku poznatkov, zručností a skúseností v oblasti finančného vzdelávania a manažmentu osobných financií. Okrem finančných tém integruje aj spotrebiteľskú výchovu, protikorupčnú výchovu, výchovu k podnikaniu, ako aj výchovu proti podvodom pri využívaní verejných zdrojov. Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Kompetencie v oblasti finančnej gramotnosti sa postupne zameriavajú od najnižšej úrovne (1. a 2. úroveň), nadväzujú na seba, rozširujú a prehlbujú sa. Prostredníctvom osvojených kompetencií žiaci získavajú základné finančné, ekonomické a právne poznatky. Dôraz kladieme nielen na nadobudnutie teoretických vedomostí, ale aj na praktické využitie poznatkov a prepojenie s realitou a potrebami žiakov. Osvojujú si poznatky primerané ich veku, potrebám a udalostiam, ktoré sa môžu vyskytnúť, tak aby vedeli primerane a efektívne reagovať na ne.

Témy (Finančná zodpovednosť spotrebiteľov; Plánovanie, príjem a práca; Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov; Úver a dlh; Sporenie a investovanie, Riadenie rizika a poistenie) a čiastkové kompetencie učiteľa implementujú do jednotlivých predmetov (M, SJL, Prv, PV, VV, ON) a rôznych aktivít realizovaných v škole. Využívame pritom rôzne metódy, rovesnícke učenie, digitálny edukačný obsah.

Aktivity:

- Spolupráca s GTA Košice - rovesnícke učenie
- V euráckom kráľovstve
- Projekt Poznaj svoje peniaze
- Charita – pomoc tým, ktorí to potrebujú – Biela pastelka, Hodina deťom, Deň narcisov

5. Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy sú prílohou školského vzdelávacieho programu. Vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho ročníka.

Stanovené štandardy si učitelia môžu viac špecifikovať s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti svojich žiakov. Vzdelávacie štandardy chápeme v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne zreprodukovať, ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

Platné vzdelávacie štandardy Štátneho vzdelávacieho programu pre príslušné vyučovacie predmety slúžia ako učebné osnovy povinných vyučovacích predmetov našej školy.

6. Rámcové učebné plány

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Ročník (primárne vzdelávanie)				Ročník (nižšie sekundárne vzdelávanie)				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8 + 1	7 + 1	7 + 1	5	5	4	5 + 1	5 + 1
	anglický jazyk + konverzácie	1	1	3	3	3 + 1	3 + 1	3 + 2	3 + 1 del	3 + 1 del
	nemecký jazyk							2		
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	4	4	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	5 + 1
	informatika	1	1	1	1	1	1	1	1 del	1 del
Človek a príroda	prvouka	1	2							
	prírodoveda			1	2					
	fyzika						2	1	2	1
	chémia							2	2	1 + 1
	biológia					2	1	2	1	1
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	2					
	dejepis					1 + 1	1 + 1	1	1 + 1	2
	geografia					2	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1
	občianska náuka						1	1	1	1
Človek a hodnoty	etická výchova/	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	náboženská výchova									
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			1	1					
	technika					1	1	1	1 del	1 del
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	
	výtvarná výchova	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2
základ + voliteľné (disponibilné) hodiny		20 + 2	20 + 3	23 + 1	25 + 1	24 + 2	25 + 4	26 + 4	27 + 4	25 + 5

Poznámky

1. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 224/2011 Z. z. podľa podmienok školy. Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda sa rozdelenie žiakov odporúča pri tých témach, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov.
2. Vo vyučovacom predmete technika riaditeľ školy zohľadní personálno-odborné a materiálnotechnické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.
3. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:
  - a. vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu;
  - b. vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe;
  - c. vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych vzdelávacích programov;
  - d. špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
4. Ak má škola vhodné podmienky na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova, využije voliteľné (disponibilné) hodiny v primárnom vzdelávaní na posilnenie uvedeného predmetu.
5. Škola je povinná z rámca voliteľných hodín ponúknuť žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk jeden z jazykov: francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk podľa možností školy a záujmu žiakov, a to najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne.
6. Škola môže poskytovať vzdelávanie v rámci primárneho vzdelávania aj v nultom ročníku. Celkový týždenný počet vyučovacích hodín v nultom ročníku je 22 hodín. Učebný plán a učebné osnovy pre nultý ročník vypracuje škola podľa potrieb a rozvojových možností konkrétnej skupiny žiakov, vychádzajúc zo štátnych vzdelávacích programov pre predprimárne vzdelávanie a primárne vzdelávanie.
7. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu veku primeranosti.
8. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.

9. Športové triedy majú navýšenú hodinovú dotáciu vo všetkých ročníkoch o 3 hodiny na predmet športová príprava.

10. Škola môže po prerokovaní v rade školy v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín, najviac však na 108 hodín na 1. stupni a na 161 hodín na 2. stupni. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín, tieto sú financované z vlastných zdrojov.

11. Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifik podľa bodu 7.1. Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením. Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5130/1760:1-10A0 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.

Rámcový učebný plán (ďalej aj „RUP“) stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov v ŠVP podľa ročníkov a vymedzuje počet voliteľných (disponibilných) hodín

V školskom vzdelávacom programe škola konkretizuje tieto voliteľné hodiny navýšením hodinovej dotácie existujúcim vyučovacím predmetom ŠVP alebo vytvorením nového vyučovacieho predmetu a prideli mu časovú dotáciu.

Voliteľné (disponibilné hodiny):

Anglický jazyk sme zaviedli ako samostatný predmet v prvom a druhom ročníku v rozsahu 1 hodina týždenne. Vyučuje sa hravou formou, prostredníctvom hier, riekaniek, pesničiek, pohybových aktivít a obrázkov. Žiak získa vzťah k predmetu a komunikuje po anglicky prostredníctvom sluchovej analýzy, napodobňovaním. Výučba je zameraná na aktívnu komunikáciu. Žiaci sa zoznamujú s cudzím jazykom, kultúrou a reáliami. Cieľom je vybudovať pozitívny vzťah k angličtine a zároveň pocit sebavedomia prostredníctvom hovorenia jednoduchých komunikačných fráz a aktivít už vyššie spomenutých. Žiaci prichádzajú do prvého ročníka na odlišnej úrovni znalosti jazyka, preto sú tieto dva roky zamerané hlavne na zjednotenie úrovne v triede. Z toho dôvodu v prvom a druhom ročníku anglický jazyk hodnotíme iba priebežne, a to slovne (motivačne). Na vysvedčení má žiak absolvoval/neabsolvoval.

V druhom ročníku sme nastavili slovenský jazyk a informatiku. V rámci posilnenej časovej dotácie v druhom ročníku prehĺbujeme celkový obsah predmetu, vyučovanie informatiky bude zamerané na zvýšenie samostatnosti žiakov pri objavovaní nových poznatkov, žiakom sa poskytne väčší priestor na to, aby sami objavovali problémy a nachádzali riešenia.

V treťom ročníku sme nastavili 1 hodinu slovenského jazyka, s dôrazom na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti.

Vo štvrtom ročníku sme nastavili 1 hodinu slovenského jazyka, s dôrazom na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti a 1 hodinu anglického jazyka.

V piatom ročníku máme nastavené: anglický jazyk - konverzácie a dejepis pre kvalitnejšie prehĺbenie učiva, čítania a počúvania s porozumením a komunikácie v cudzom jazyku.

V šiestom ročníku máme nastavené: anglický jazyk - konverzácie, matematiku, dejepis a geografiu pre kvalitnejšie prehĺbenie učiva, čítania a počúvania s porozumením a komunikácie v cudzom jazyku, matematického logického myslenia a pod.

V siedmom ročníku máme matematiku a geografiu. Zaviedli sme druhý cudzí jazyk a to nemecký a preto má časť žiakov buď 2 hod. anglickej konverzácie alebo 2 hod. nemeckého jazyka.

V ôsmom ročníku nastavujeme: anglický jazyk - konverzácie, matematiku, dejepis a geografiu. Ďalej sme pre veľký počet žiakov (20) rozdelili na dve skupiny tieto predmety: TECH a INF a delený je aj anglický jazyk.

V deviatom ročníku sme nastavili: slovenský jazyk, anglický jazyk - konverzácie, matematiku, geografiu a chémiu. Ďalej sme pre veľký počet žiakov (20) rozdelili na dve skupiny tieto predmety: TECH a INF a delený je aj anglický jazyk.

Hodnotenie žiakov z jednotlivých predmetov v školskom roku 2022/2023

Ročník	Klasifikácia známkou Stupeň od 1 do 5	Slovom absolvoval, neabsolvoval
1.ročník	po pol roku známkou, okrem NBV a ETV	MAT, SJL,PVO ,HUV, VYV, TSV, NBV, ETV, ANJ
2.ročník	MAT, SJL, PVO, ANJ,	HUV, VYV,TSV, NBV, ETV
3.ročník	MAT, SJL,PDA,VLA, ANJ, INF	HUV, VYV,TSV,PVC, NBV, ETV
4. ročník	MAT, SJL, PDA, VLA, ANJ, INF	HUV, VYV, TSV, NBV, ETV
5. ročník	SJL, ANJ, MAT, INF, BIO, DEJ, GEO, TECH, VYV, HUV, TSV	ETV, NBV
6.ročník	SJL, ANJ, MAT, INF, BIO, DEJ, GEO, TECH, FYZ, CHE, OBN, VYV, HUV, TSV	ETV, NBV
7. ročník	SJL, ANJ, MAT, INF, BIO, DEJ, GEO, TECH, FYZ, CHE, OBN, VYV, HUV, TSV	ETV, NBV

9. ročník	SJL, ANJ, MAT, INF, BIO, DEJ, GEO, TECH, FYZ, CHE, OBN, VYV, HUV, TSV	ETV, NBV
-----------	--	----------

MAT – matematika, SJL – slovenský jazyk a literatúra, PVO – prvouka, PDA – prírodoveda, VLA – vlastiveda, ANJ – anglický jazyk, NBV – náboženská výchova, ETV– etická výchova, INF – informatika, HUV – hudobná výchova, VYV – výtvarná výchova, TSV – telesná a športová výchova, PVC – pracovné vyučovanie, BIO – biológia, DEJ – dejepis, GEO – geografia, TECH – technika, FYZ – fyzika, CHE – chémia, OBN – občianska náuka

Kritériá hodnotenia písomných prác vo všetkých predmetoch:

- 100 – 90% - výborný
- 89 – 75% - chválitebný
- 74 – 50% - dobrý
- 49 – 25% - dostatočný
- 24 – 0% - nedostatočný

Písomné práce budeme realizovať v printovej forme a to :

- polročné
- koncoročné

Archivujeme výstupné a vstupné testy.

7. Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

V tomto školskom roku evidujeme 19 žiakov so ŠVVP – z ktorých 7 potrebujú asistenta učiteľa. Zabezpečili sme im podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, v spolupráci so psychológom a špeciálnym psychológom tak, aby mali zabezpečené rovnaké podmienky v edukačnom procese.

V zmysle platnej legislatívy je žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiak, ktorý má zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno- vzdelávacie potreby, ktoré vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia, nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodňujúcom prostredí.

Úpravou podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní mu zabezpečíme rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností, osobnosti, ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:

a) žiak so zdravotným znevýhodnením:

- žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím);
- žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, žiak s poruchou správania);

b) žiak zo sociálne znevýhodneného (znevýhodňujúceho) prostredia;

c) žiak s nadaním.

Na efektívne vzdelávanie a saturáciu potrieb žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zabezpečíme: včasnú špeciálnopedagogickú, psychologickú, medicínsku diagnostiku, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, materiálne vybavenie, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky aj odbornú prípravu učiteľov

Využívame individuálny vzdelávací program pre konkrétnych žiakov (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky predmety). Tento program vypracúva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom, asistentom učiteľa, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby.

Škola úzko spolupracuje s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva.

8. Školský podporný tím

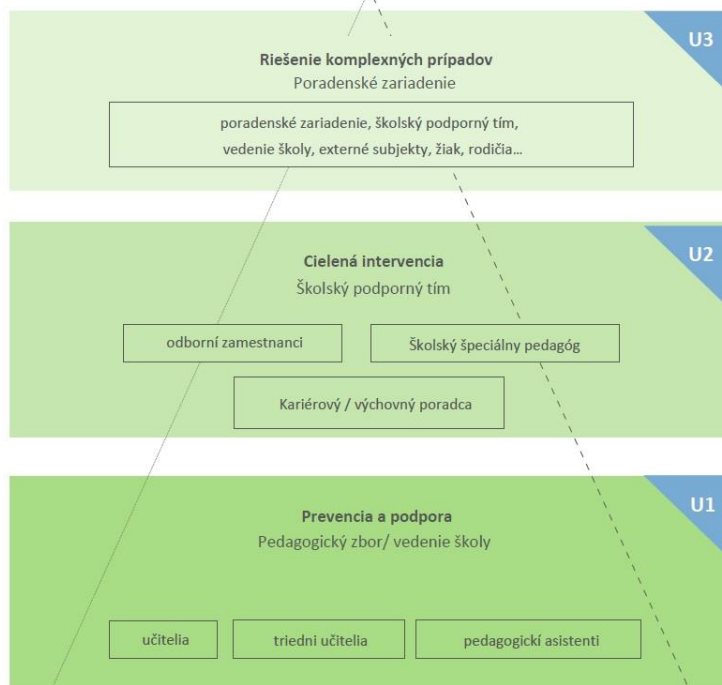
Na našej škole od školského roka 2022/2023 začína svoje pôsobenie **školský podporný tím**. Podporný tím predstavuje tím odborníkov, ktorí sú prítomní priamo v škole a aktívne sa podieľajú na tvorbe kultúry školy, pracujú nielen so žiakmi, ale aj s učiteľmi, rodičmi a hlavne **nastavujú systematické procesy**.

Personálne ide v prostredí našej školy predovšetkým o ŠPT v zložení:

- školská špeciálna pedagogička
- školská psychologička,
- výchovná poradkyňa,

Koncepcia práce školského podporného tímu v nadväznosti na zložky školského systému

Nasledujúca schéma komplexnej podpory v škole navrhuje systém, do ktorého sú zahrnutí všetci žiaci aj zamestnanci školy a vymenováva spolupracujúcich členov multidisciplinárnej práce na jednotlivých úrovniach. Schéma je spracovaná podľa viacerých zahraničných modelov so zapracovaním systému reformného dokumentu *Učiace sa Slovensko* (2017) a je súčasťou podporných úrovni 1. – 5. stupňa v systéme poradenstva a prevencie.

Obrázok 1: Schéma trojstupňovej pomoci pri riešení výchovno-vzdelávacích problémov v škole

Všetky tri uvedené úrovne sú veľmi úzko prepojené a zmyslom práce ŠPT je poskytnúť podporu dieťaťu, potrebnú na prekonanie prekážok pri učení a rozvoji a v prístupe ku vzdelávaniu alebo učiteľovi tak, aby sa postupne v podpore dostávali na úroveň celej triedy.

Teda v prípade, že ŠPT rieši závažný prípad žiaka, ktorý ovplyvňuje aj fungovanie žiaka v triede, je dôležité viesť s triedou dotknutého žiaka reflektívnu formu práce, a teda zaujímať sa, čo kto v triede prežíva, čo potrebuje, čo vníma zo vzniknutej situácie. To pomáha ostatným žiakom cítiť zapojenie, zvyšuje ich empatiu a zároveň pomáha spracovávať akékoľvek neistoty a obavy, ktoré sa pri komplexných prípadoch vyskytujú.

Školský podporný tím by mal predovšetkým zastrešovať úroveň prevencie a podpory celej školy, spoluvytvárať systém podpornej kultúry či školského vzdelávacieho programu. Tam by mala smerovať najväčšia časť aktivít školského podporného tímu v spolupráci s triednymi učiteľmi a pedagogickými asistentmi.

Cielená intervencia na druhej úrovni zaberá proporcionálne menšiu časť práce ŠPT, keďže je zameraná na podporu konkrétnych žiakov, učiteľov, prípadne prácu so špecifickými témami a javmi. **Čím je lepšie podporená úroveň 1 v škole, a teda podpora všetkých žiakov v triedach, tým menej žiakov potrebuje cieleň alebo individuálnu podporu na úrovni 2.** Komplexné prípady sa vyskytujú vo všetkých školách, častokrát sa však riešia čiastkovo (napr. sa zameriavame len na správanie žiaka, alebo jeho problémy v učení) a neprístupuje sa k nim ako k prípadom, ktoré vyžadujú komplexný multidisciplinárny prístup a úzku spoluprácu viacerých subjektov.

Poradenské zariadenie sa aktívne zúčastňuje na riešení komplexných prípadov, ktoré sú zvyčajne náročné na čas a koordináciu. Komplexné prípady by mali školskému podpornému tímu postupne zaberat' najmenej pracovného času, keďže jeho hlavnou úlohou je zabezpečovať podpornú sieť pre žiaka a jeho rodinu na úrovni školy, tried a cielenej intervencie.

Školský podporný tím z dôvodu komplexnosti, efektivity a rýchlosti koordinuje jeden z členov tímu, ktorý plní úlohu **koordinátora tímu**. ŠPT má rozmanité činnosti. Bežne fungujú členovia tímu samostatne a vykonávajú odborné činnosti, ktoré má každý vo svojej náplni práce. Tím sa ale stretáva na pravidelnej báze.

ŠPT z dôvodu jeho organizácie vyžaduje, aby jeho členovia zastávali aj nasledovné funkcie:

- *Koordinátor ŠPT*
- *Administrátor ŠPT*
- *Koordinátor subtímu*

Stručný opis jednotlivých profesií zastúpených v ŠPT:

- **Školský psychológ** – zabezpečuje najmä jednorazovú alebo pravidelnú individuálnu či skupinovú preventívnu a intervenčnú psychologickú podporu deťom a ich rodinám, ako napríklad adaptáciu nových detí v triedach, sledovanie problémov v kolektívoch, intervenuje v prípade konfliktov medzi deťmi, realizuje mediáciu. Podľa možnosti ponúka psychologickú podporu aj zamestnancom školy a rodičom. Vzhľadom k jeho odbornosti poskytuje vzdelávanie rodičom a učiteľom, realizuje identifikáciu rizikových detí, meranie klímy tried, zboru, depistáže, orientačnú psychologickú diagnostiku a i. V prípade, že pracuje s komplexnými prípadmi, pravidelne navštevuje externého supervízora.
- **Školský špeciálny pedagóg** – poskytuje najmä starostlivosť žiakom so zvýšenými nárokmi na podporu, najmä žiakom s ťažkosťami v učení, žiakom s rizikovým vývinom, zúčastňuje sa prípadových stretnutí. Môže zabezpečovať aj prvý odborný intervenčný kontakt pri riešení problémov v správaní detí. Usmerňuje integráciu detí, dokumentáciu, komunikáciu s poradenským zariadením, rodičmi, realizuje identifikáciu detí s poruchami učenia, depistáže v prvých ročníkoch, rozvojové programy, zúčastňuje sa pri zápise do prvého ročníka či koordinuje triednych učiteľov a pedagogických asistentov pri edukácii detí so ŠVVP, v spolupráci s učiteľmi vypracúva IVP.
- **Kariérový poradca** – spolu s učiteľmi vytvára plán KVaKP v škole so zameraním na kurikulárne a mimokurikulárne aktivity v inkluzívnom procese, ktorý umožňuje žiakom nadobúdať zručnosti pre riadenie kariéry, aby si dokázali utvárať zmysluplný osobný a spoločensky relevantný pracovný život. Tiež zabezpečuje dokumentáciu, prihlášky a kariérové poradenstvo v súvislosti s prechodom na strednú školu alebo 5, 8-ročné gymnázium. Usmerňuje triednych učiteľov, navrhuje zmeny v kurikule predmetov a ŠkVP tak, aby v ňom bol čo najlepšie zohľadnený kariérový rozvoj detí. Udržiava kontakty so strednými, prípadne vysokými školami, organizuje návštevy, exkurzie, výmenné pobyty a aktivity medzi školami, besedy. Sleduje trendy vo vzdelávaní, spoznáva deti a usmerňuje ich pri výbere rôznych kariérových možností, osobitnú pozornosť venuje deťom so ŠVVP a nastaveniu ich IVP v smere kariérového rastu. Ak je to potrebné, zúčastňuje sa konzílií, prípadových komisií, stretnutí s rodičmi a pod. Ak je kariérový poradca učiteľom, a nie OZ, je dôležité, aby úzko spolupracoval s ostatnými členmi ŠPT, najmä školským psychológom a školským špeciálnym pedagógom.
- **Výchovný poradca** – pokiaľ v škole nepracuje žiaden odborný zamestnanec a ani školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca preberá rolu koordinátora sprostredkujúceho odbornú pomoc pre žiakov a učiteľov, zvyčajne od poradenského zariadenia. Vzhľadom k tomu, že výchovný poradca nemá

špecializované odborné vzdelanie, môže popri iných odborných zamestnancoch v škole vytvárať prepojenia medzi učiteľmi a ŠPT. Ak je v škole prítomný ŠPT, odporúča sa, aby pozíciu výchovného poradcu prebral jeden z jeho členov.

- **Liečebný pedagóg** – zabezpečuje najmä individuálnu alebo skupinovú preventívnu a intervenčnú liečebno-pedagogickú podporu žiakom a učiteľom školy. Realizuje špecifickú odbornú intervenciu zameranú najmä na deti v riziku. Poskytuje poradenstvo rodičom, podľa potreby realizuje individuálne alebo skupinové liečebno-terapeutické intervencie, napr. expresívne terapie. Pri skupinových činnostiach môže pribrať k spolupráci člena ŠPT alebo triedneho učiteľa. Potrebné výstupy a správy zdieľa so ŠPT. V prípade, že pracuje s komplexnými prípadmi, pravidelne navštevuje externého supervízora.
- **Sociálny pedagóg** – realizuje najmä preventívne a intervenčné programy, podporuje deti a ich rodiny, ktoré majú bariéry k dosiahnutiu učebných a rozvojových cieľov, najmä na strane rodiny, alebo sociálneho prostredia. Je dôležitým spojovacím článkom medzi školou a rodinou. Pomáha prepájať zdroje a prácu ostatných členov tímu tak, aby tieto boli dostupné pre všetky deti. Umožňuje budovať a podporovať komunitnú podporu, prepojenia na externých členov tímu. Udržiava kontakty nielen s poradenským zariadením, ale aj so sociálnou kuratelou a externými organizáciami. Odporúča sa, aby koordináciu komplexných prípadov viedol sociálny pedagóg.
- **Školský logopéd** – vyhľadáva, usmerňuje a realizuje pomoc nielen deťom s NKS. Realizuje depistáže v materských školách, pri zápise do prvého ročníka, v prvých ročníkoch, či rozvojové programy, koordinuje triednych učiteľov a asistentov pri edukácii detí s NKS, ale aj včasnej intervencii a identifikácii detí s rizikovým vývinom v oblasti reči a porúch učenia, v spolupráci s učiteľmi vypracúva IVP.
- **Odborný zamestnanec poradenského zariadenia** – psychológ, špeciálny pedagóg a/ alebo iný OZ realizujúci preventívne činnosti sú externými členmi tímu a podľa potreby sú prizývaní na stretnutia podporného tímu. Ich rola v tíme je metodicky a supervízne sprevádzať tím a prepájať odborných a pedagogických zamestnancov školy s poradenským zariadením, prípadne ďalšími externými subjektmi, v úzkej spolupráci s koordinátorom ŠPT. Pri riešení komplexných prípadov poradenský odborní zamestnanec po dohode s členmi školského podporného tímu môžu koordinovať tieto prípady.
- **Ľudia pomáhajúcich a podporných profesií** (terénny soc. pracovník, komunitný pracovník, asistent zdravia, laický poradca a i.) - realizujú preventívne a intervenčné činnosti, napr. vo vylúčených komunitách, pracujú s rodinou. Sú prizývaní na stretnutia ŠPT. Sú neodmysliteľnou súčasťou tímu pri nastavovaní a vyhodnocovaní uplatniteľnosti návrhov a intervencií pri práci s rodinou a komunitou. Podľa § 152a školského zákona môžu v škole pôsobiť aj zdravotníci

pracovníci (najmä lekár, sestra), s ktorými ŠPT samozrejme tiež úzko spolupracuje tak pri prevencii, ako aj podpore detí so zdravotnými ťažkosťami.

- **Rodičia** sú mimoriadne dôležitou súčasťou na ceste podpory žiakov, sú **partnermi** pre ŠPT, asistentov a triednych učiteľov. Ich podpora a sprevádzanie dokonca môže byť neraz aj účinnejšia ako samotná práca s dieťaťom. Rodičia/ZZ by sa postupne mali stávať rovnocennými partnermi ŠPT pri podpore svojich detí, k čomu prispieva aj ich informovanosť, účasť a aktívne zapájanie do hľadania najlepšieho možného riešenia pre ich dieťa, účasť na zostavovaní IVP, plánovaní podpory dieťaťa, aktívnej komunikácii a konzultáciách. Aktuálny § 7a školského zákona v prípade IVP posilňuje postavenie rodiča nielen ako informovaného, ale aj aktívne zapojeného (informovaný súhlas).
- **Súrodenci a okolitá komunita** sú taktiež neoddeliteľnou súčasťou školy. Mladší súrodenci sa často stávajú budúcimi žiakmi školy. Okolité komunity môže priaznivo, ale aj nepriaznivo ovplyvňovať život školy. Pre školský podporný tím to môžu byť dôležité zdroje na podporu žiakov a možnosti pre vytváranie sietí pre spoluprácu. Žiaci a rodičovskí ambasádori, okolité školy, domovy pre seniorov, knižnice, centrá voľného času, občianske združenia a iné organizácie môžu byť nápomocné pri hľadaní riešení komplexných problémov žiakov a ich rodín.

Prítomnosť školského podporného tímu je súčasťou konceptu multidisciplinárnej práce v škole, vďaka ktorému môžu pocítiť podporu nielen žiaci a ich rodiny, ale aj učitelia a vedenie školy.

Viac informácií k multidisciplinárnej práci a školským podporným tímom poskytujú dokumenty [Multidisciplinárny prístup na školách](#) a [Školský podporný tím](#).

9. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorý systém hodnotenia kvality práce školy zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

8.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Žiakov hodnotíme podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov platného od mája 2011 vydaný Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Hodnotenie žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole sa riadi podľa § 55 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z.z. a prílohy č. 2 k Metodickému pokynu č. 22/2011. V súčasnosti neevidujeme takého žiaka.

Po prerokovaní na pedagogickej rade dňa riaditeľka školy schválila formu hodnotenia, a to klasifikácia známku pre hlavné predmety a slovné hodnotenie pre všetky výchovy vo všetkých ročníkoch ZŠ. Cieľom hodnotenia je:

- konštatovanie úrovne stavu vedomostí a poznatkov, zručností a návykov
- odlíšenie hodnotenia vedomostí od hodnotenia správania
- zohľadnenie učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami
- vyvolať pocit úspechu u žiakov

Spôsoby vykonávania kontroly:

- polročné a koncoročné testy pre žiakov vypracované metodickými orgánmi na škole
- pravidelné ústne a písomné odpovede žiakov / po tematických celkoch
- príprava a hodnotenie projektov
- celoročná aktivita a práca žiakov

9.2 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Pri hodnotení zamestnancov sa zameriavame na porovnávanie požiadaviek

pracovných činností a spôsobilostí s ich vykonanou prácou.

Vedúci zamestnanec posudzuje:

- pracovný výkon zamestnancov a kvalitu práce, rozoznáva ich pozitívne a negatívne stránky, spolurozhodovanie, zlepšovanie vzájomných vzťahov medzi nadriadenými a podriadenými, prácu jednotlivcov v pracovnom tíme, osobný vzťah zamestnanca k práci, rešpektovanie cieľov školy, ústretovosť zamestnancov, odhaľovanie pracovných rezerv zamestnancov.

Kritériá na hodnotenie zamestnancov:

- výsledky úrovne práce učiteľa získané pozorovaním, kvalita a kvantita pedagogickej práce
- dosiahnuté výsledky žiakov
- pedagogické majstrovstvo, flexibilita, osobnosť učiteľa, schopnosť rozhodovať, komunikácia, spolupráca s rodičmi
- ochota ďalej sa vzdelávať, rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti
- využívanie najnovších a inovačných metód, foriem a spôsobov práce
- tvorba projektov, príprava žiakov na súťaže, olympiády
- vzájomné hodnotenie učiteľov
- spokojnosť žiakov a rodičov s prácou učiteľa
- plnenie stanovených termínov

Formy hodnotenia zamestnancov:

1. neformálne hodnotenie

Je hodnotenie v priebehu výkonu práce /nástup na vyučovaciu hodinu, na dozor, na pracovisko, správanie k žiakom a rodičom, dodržiavanie pracovného poriadku, vzťah ku kolegom, ochota pomôcť druhým a pod./

2. formálne hodnotenie

Je racionálne a periodické, vykonáva sa pravidelne /výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov, odborné schopnosti učiteľa, zapájanie sa do súťaží a projektov, pedagogická dokumentácia, tvorba učebných pomôcok, ďalšie vzdelávanie učiteľa, mimoškolská činnosť, šírenie

dobrého mena školy, a pod./

- hospitačná činnosť, osobný pohovor
- finančné ohodnotenie pedagógov

Spôsob vykonávania kontroly:

1. hodinová hospitácia

- hospitácia spojená s predhospitačným rozhovorom s učiteľom: triedna kniha, tematické plány, prípravy na vyučovanie

2. krátka hospitácia

- 10 až 15 minútový pobyt v triede /atmosféra, pracovná disciplína žiakov a učiteľov/. V škole sa preferuje tento spôsob hospitácie na hodinách.

Zameranie kontrolnej činnosti:

A. Vyučovací proces:

- osobnosť učiteľa
- prostredie triedy
- didaktické postupy na dosahovanie cieľov
- používanie alternatívnych prvkov
- činnosť žiakov na vyučovacej hodine

B. Písomnosti:

- pravidelné kontroly všetkých písomností a dokumentácie učiteľov

C. Prevádzková kontrola

- dodržiavanie rozvrhu hodín
- ochrana školského majetku a majetku žiakov
- vykonávanie dozoru na chodbách a v jedálni
- včasný príchod do zamestnania

- včasný príchod na vyučovaciu hodinu

8.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia školy je:

- aby žiaci a rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky, ktoré sú na nich kladené
- prezentácia výsledkov školy
- konštatovanie úrovne stavu výchovno-vzdelávacieho procesu

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti
- posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie
- výsledky, vrátane návrhov a opatrení
- posúdenie a vytváranie dobrého pracovného prostredia a klímy školy.

Monitorujeme pravidelne:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť rodičov s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Dosiahnuté výchovno-vzdelávacie výsledky
- Riadiaca činnosť v škole
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov práce
- Úspešnosť absolventov v prijímaní na stredné školy

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Hodnotiace porady a pedagogické rady
- Dotazníky pre žiakov a rodičov

Školské portfólio:

- web stránka školy a internetová žiacka knižka
- spoločné akcie s rodičmi a organizáciami
- fotografie a videá /dokumentácia práce školy/
- informačné tabule v priestoroch školy

Hodnotením práce školy je každoročne vypracovaná Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti a jej výsledkoch v príslušnom školskom roku, v ktorej konštatujeme úroveň vzdelávania s návrhom opatrení prijatými na odstránenie zistených nedostatkov. Správa je prerokovaná na pedagogickej rade, prerokovaná Radou školy a predložená zriaďovateľovi našej školy.

10. Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Formy organizácie výchovy a vzdelávania v rámci primárneho vzdelávania upravuje platná legislatíva [§ 54 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov]. Základné školy sa členia na typy: základnú školu so všetkými ročníkmi (plnoorganizovanú základnú škola), základnú školu, ktorá nemá všetky ročníky (neplnoorganizovanú základnú škola). Základná škola má spravidla deväť ročníkov s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami. Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy tvorí spravidla prvý až štvrtý ročník základnej školy.

11. Povinné personálne zabezpečenie

Efektívna realizácia ŠVP je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienku dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície);
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu;
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov;
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.
- Pedagogickí zamestnanci
- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou;
- pre realizáciu športovej prípravy v príslušnom športovom odvetví je potrebná trénerská kvalifikácia;
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi a s rodičmi;
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Odborní zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickej, logopedickej, špeciálnopedagogickej, liečebno-pedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie.

12. Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie

Dôležitou podmienkou pri realizácii štátneho vzdelávacieho programu je primerané priestorové vybavenie školy a materiálo-technické vybavenie učebných priestorov. V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach, odborných učebniach a ďalších zariadeniach školy zriadených podľa platnej legislatívy. V školskom roku 2022/2023

Priestorové vybavenie

- a) pre manažment školy kancelárie riaditeľa
- b) pre pedagogických zamestnancov školy zborovňa
- c) kancelárie pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom alebo žiakom;
- d) pre nepedagogických zamestnancov školy
- e) hygienické priestory
- f) sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov;
- g) štátne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi;
- h) odkladacie a úložné priestory pre učebné pomôcky;
- i) didaktickú techniku; skladové priestory; archív;
- j) informačno-komunikačné priestory
- k) knižnica alebo priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením a pripojením na internet;
- l) učebné priestory (interné/externé) učebne;
- m) odborné učebne; telocvičňa; školské ihrisko;
- n) spoločné priestory školská budova;
- o) školská jedáleň alebo výdajná školská jedáleň; školský dvor;
- p) priestory pre školský klub detí;
- q) priestor pre riešenie zdravotných problémov.

Povinné učebné priestory škôl a ich vybavenie sa nachádzajú v prílohe

13. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia

Nevyhnutnosťou pre realizáciu ŠVP je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia, zdravého prostredia učební a ostatných priestorov školy podľa platných noriem (svetlo, teplo, hlučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná

veľkosť sedacieho a pracovného nábytku atď.).

Organizáciu výletov, exkurzií, školy v prírode a výcvikov (plaveckého výcviku..), ako aj organizáciu iných súčastí výchovno-vzdelávacej činnosti školy sa riadime platnou legislatívou (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011 Z. z.), dôležitou podmienkou je informovaný súhlas zákonného zástupcu žiakov.

14. Profesionálny rozvoj

Profesionálny rozvoj je proces rozvíjania, prehĺbovania, zdokonaľovania a rozširovania profesionálnych kompetencií, získavania profesionálnych kompetencií na výkon špecializovaných činností alebo na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo výkon činnosti vedúceho odborného zamestnanca, získavania profesionálnych kompetencií vyššieho kariérového stupňa, overovania profesionálnych kompetencií na zaradenie do vyššieho kariérového stupňa, získavania vzdelania na splnenie kvalifikačných predpokladov na výkon ďalšej pracovnej činnosti alebo využívania a hodnotenia získaných profesionálnych kompetencií. Upravuje ho zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 138/2019 Z. z.“).

Profesionálny rozvoj sa uskutočňuje prostredníctvom vzdelávania; za vzdelávanie sa považuje aj odborná stáž, tvorivej činnosti súvisiacej s výkonom pracovnej činnosti, najmä činnosti vedeckej, výskumnej, publikačnej alebo umeleckej, seba vzdelávania a výkonu pracovnej činnosti.

Vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov

Vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v profesionálnom rozvoji sa organizuje ako:

- kvalifikačné vzdelávanie,
- funkčné vzdelávanie,
- špecializačné vzdelávanie,
- adaptačné vzdelávanie,
- predatestačné vzdelávanie,
- inovačné vzdelávanie,
- aktualizácie vzdelávanie.

Vzdelávanie sa poskytuje ako jednoduchý program vzdelávania, ktorý je uceleným programom určovania, dosahovania a overovania cieľov, obsahu, metód a foriem vzdelávania, jeho hodnotenia, organizácie a riadenia, alebo program vzdelávania členený na

moduly; modulom programu vzdelávania je samostatná, ucelená, záväzná, časová a obsahová jednotka.

Program vzdelávania členený na moduly obsahuje základný modul a najmenej jeden rozširujúci modul. Absolvovanie základného modulu je podmienkou pre absolvovanie rozširujúceho modulu.

Základné pojmy:

Kvalifikačné vzdelávanie

Cieľom kvalifikačného vzdelávania je získanie vzdelania, ktorým pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec v príslušnom stupni vyžadovaného vzdelania získa kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii a podkategórii pedagogického zamestnanca, v ďalšej kategórii pedagogického zamestnanca, v kategórii učiteľ na vyučovanie ďalších aprobačných predmetov alebo predmetov podľa príslušného štátneho vzdelávacieho programu, v ďalšej podkategórii kategórie učiteľ, v príslušnej kategórii odborného zamestnanca, ak ide o vzdelávanie pedagogického zamestnanca s najmenej vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa, v ďalšej kategórii odborného zamestnanca, v triedach a školách pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Kvalifikačné vzdelávanie sa organizuje ako doplňujúce pedagogické štúdium a ako rozširujúce štúdium. Poskytovateľom kvalifikačného vzdelávania je vysoká škola, organizácia zriadená ministerstvom školstva, iná právnická osoba priamo poverená ministerstvom školstva.

Doplňujúce pedagogické štúdium

Poskytuje vysoká škola:

- ktorá uskutočňuje učiteľský študijný program ako program členený na moduly a podľa príslušného študijného programu. Program doplňujúceho pedagogického štúdia schvaľuje rektor vysokej školy, ak vnútorné predpisy vysokej školy neurčujú inak,
- ktorá uskutočňuje študijný program, ktorým sa získava vzdelanie na výkon pracovnej činnosti v ďalšej kategórii pedagogického zamestnanca, ako rozširujúci modul doplňujúceho pedagogického štúdia podľa príslušného študijného programu. Rozširujúci modul doplňujúceho pedagogického štúdia schvaľuje rektor vysokej školy, ak vnútorné predpisy vysokej školy neurčujú inak.

Vysoká škola, ktorá neuskutočňuje učiteľský študijný program, organizuje doplňujúce pedagogické štúdium ako jednoduchý program v rozsahu najmenej 200 hodín. Program doplňujúceho pedagogického štúdia schvaľuje ministerstvo školstva.

Organizácia zriadená ministerstvom školstva a iná právnická osoba priamo poverená ministerstvom školstva organizuje doplňujúce pedagogické štúdium ako program členený na moduly. Program doplňujúceho pedagogického štúdia schvaľuje ministerstvo školstva.

Doplňujúce pedagogické štúdium pre učiteľov profesijných predmetov policajných škôl môže poskytovať len Akadémia Policajného zboru v Bratislave a stredných zdravotníckych škôl môže poskytovať len Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave.

Rozširujúce štúdium

Poskytuje vysoká škola:

- ktorá uskutočňuje študijný program, ktorým sa získava vzdelanie na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v príslušnej podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca, organizuje rozširujúce štúdium ako jednoduchý program podľa príslušného študijného programu. Program rozširujúceho štúdia schvaľuje rektor vysokej školy, ak vnútorné predpisy vysokej školy neurčujú inak.

Organizácia zriadená ministerstvom školstva a iná právnická osoba priamo poverená ministerstvom školstva organizuje:

- rozširujúce štúdium ako jednoduchý program v rozsahu najmenej 200 hodín. Odborným garantom rozširujúceho štúdia je odborník s najmenej vedecko-pedagogickým titulom docent alebo umelecko-pedagogickým titulom docent v študijnom odbore, ktorý sa týka obsahu rozširujúceho štúdia. Program rozširujúceho štúdia schvaľuje ministerstvo školstva.

Funkčné vzdelávanie

Cieľom funkčného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo vedúceho odborného zamestnanca. Poskytovateľom je vysoká škola ktorá uskutočňuje študijný program zameraný na manažment výchovy a vzdelávania alebo učiteľský študijný program a študijný program zameraný na manažment výchovy a vzdelávania. Ďalším poskytovateľom je organizácia zriadená ministerstvom školstva, katolícke pedagogické a katechetické centrum alebo registrovaná cirkev alebo náboženská spoločnosť, ktorá je zriaďovateľom, iná právnická

osoba, ktorá má v predmete činnosti vzdelávanie zamerané na manažment výchovy a vzdelávania.

Absolvovanie funkčného vzdelávania sa nevyžaduje, ak ide o vedúceho pedagogického zamestnanca alebo vedúceho odborného zamestnanca, ktorý získal najmenej vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom programe zameranom na manažment výchovy a vzdelávania.

Špecializačné vzdelávanie

Cieľom špecializačného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií potrebných na výkon špecializovaných činností.

Poskytovateľom špecializačného vzdelávania je:

- vysoká škola, ktorá uskutočňuje študijný program, ktorým sa získava vzdelanie vyžadované na výkon pracovnej činnosti
- stredná odborná škola
- organizácia zriadená ministerstvom školstva
- katolícke pedagogické a katechetické centrum
- národný športový zväz v príslušnom druhu športu alebo športová organizácia poverená týmto národným športovým zväzom, ak ide o špecializačné vzdelávanie na výkon špecializovanej činnosti v oblasti rozvoja športových zručností detí a žiakov a získavania základov konkrétneho druhu športu,
- iná právnická osoba, ktorá má v predmete činnosti vzdelávanie zamerané na obsah špecializovanej činnosti v príslušnej kariérovej pozícii.

Adaptačné vzdelávanie

Cieľom adaptačného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti v kariérovom stupni samostatný pedagogický zamestnanec a samostatný odborný zamestnanec.

Poskytovateľom adaptačného vzdelávania je:

- škola, školské zariadenie, zariadenie sociálnej pomoci a organizácia zriadená ministerstvom školstva.

Začínajúceho pedagogického zamestnanca a začínajúceho odborného zamestnanca zaradí riaditeľ do adaptačného vzdelávania najneskôr do piatich dní od vzniku pracovného

pomeru bez ohľadu na splnenie kvalifikačných predpokladov začínajúceho pedagogického zamestnanca alebo začínajúceho odborného zamestnanca.

Predatestačné vzdelávanie

Cieľom predatestačného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií na zaradenie do vyššieho kariérového stupňa.

Poskytovateľom predatestačného vzdelávania je atestačná organizácia.

Inovačné vzdelávanie

Cieľom inovačného vzdelávania je prehĺbenie, rozšírenie a inovácia profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca alebo uplatnenie najnovších poznatkov alebo skúseností z praxe vo výchove a vzdelávaní.

Poskytovateľom inovačného vzdelávania je:

- vysoká škola,
- organizácia zriadená ministerstvom školstva,
- organizácia zriadená iným ústredným orgánom štátnej správy na plnenie úloh v oblasti profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- katolícke pedagogické a katechetické centrum,
- škola, školské zariadenie a zariadenie sociálnej pomoci,
- zamestnávateľ, ktorému bolo vydané osvedčenie o spôsobilosti zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania,
- iná právnická osoba, ktorá má v predmete činnosti vzdelávanie.

Inovačné vzdelávanie sa organizuje ako jednoduchý program inovačného vzdelávania poskytovaný v rozsahu najmenej 50 hodín.

Aktualizačné vzdelávanie

Cieľom aktualizačného vzdelávania je podľa potrieb zriaďovateľa, školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci je udržiavanie alebo obnovovanie profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti, získanie nových vedomostí a informácií o zmenách v právnych predpisoch, výchovno-vzdelávacích programoch,

pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii alebo získanie nových vedomostí a zručností v konkrétnej oblasti pracovnej činnosti.

Poskytovateľom aktualizačného vzdelávania je:

- škola,
- školské zariadenie,
- zariadenie sociálnej pomoci,
- zriaďovateľ školy bez právnej subjektivity alebo školského zariadenia bez právnej subjektivity.

Aktualizačné vzdelávanie sa organizuje ako schválený jednoduchý program aktualizačného vzdelávania v rozsahu najmenej 10 hodín za školský rok a najviac 24 hodín za školský rok.

Atestácia

Atestácia je štátne overenie profesijných kompetencií vymedzených profesijným štandardom pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca a príslušnú kategóriu odborného zamestnanca, pre príslušný kariérový stupeň, získaných vzdelávaním, sebvzdelávaním alebo výkonom pracovnej činnosti.

Atestáciu môže organizovať atestačná organizácia, ktorou je:

- vysoká škola, ktorá uskutočňuje študijný program, ktorým sa získava vzdelanie na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v príslušnej podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca,
- vysoká škola, ktorej bolo vydané oprávnenie na vykonávanie skúšky na overenie odbornej spôsobilosti, okrem vysokej školy uvedenej v predchádzajúcom bode,
- stredná škola, ktorej bolo vydané oprávnenie na vykonávanie skúšky na overenie odbornej spôsobilosti,
- stavovská organizácia a profesijná organizácia, ktorej bolo vydané oprávnenie na vykonávanie skúšky na overenie odbornej spôsobilosti,
- organizácia zriadená ministerstvom školstva,
- Akadémia Policajného zboru v Bratislave, ak ide o atestáciu učiteľa profesijných predmetov školy zriadenej ministerstvom vnútra,
- Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave, ak ide o atestáciu učiteľa profesijných predmetov strednej zdravotníckej školy,
- iná právnická osoba priamo poverená ministerstvom školstva na organizovanie atestácií.

Profesijný štandard

Profesijný štandard vymedzuje súbor profesijných kompetencií potrebných na zaradenie do kategórie a podkategórie pedagogického zamestnanca alebo do kategórie odborného zamestnanca, kariérového stupňa alebo kariérovej pozície.

Profesijný štandard začínajúceho pedagogického zamestnanca a profesijný štandard začínajúceho odborného zamestnanca je záväzný pre štátny vzdelávací program príslušného odboru vzdelávania a pre opis príslušného študijného odboru.

Profesijné štandardy v nadväznosti na stupeň vzdelania pre jednotlivé kategórie, podkategórie, kariérové stupne a kariérové pozície vydáva a zverejňuje na svojom webovom sídle ministerstvo školstva.

Kariérový stupeň

Kariérový stupeň vyjadruje náročnosť výkonu pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca a mieru osvojenia si profesijných kompetencií.

Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec sa zaraďí do kariérového stupňa:

- začínajúci pedagogický zamestnanec alebo začínajúci odborný zamestnanec,
- samostatný pedagogický zamestnanec alebo samostatný odborný zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou alebo odborný zamestnanec s prvou atestáciou
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou alebo odborný zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérové pozícia

Kariérová pozícia je funkčné zaradenie pedagogického zamestnanca alebo funkčné zaradenie odborného zamestnanca, ktorý vykonáva špecializované činnosti alebo riadiace činnosti.

Pedagogický zamestnanec vykonáva špecializované činnosti v týchto kariérových pozíciách:

- uvádzajúci pedagogický zamestnanec,
- triedny učiteľ,
- zodpovedný vychovávateľ,
- vedúci predmetovej komisie
- vedúci vzdelávacej oblasti,

- vedúci metodického združenia,
- vedúci študijného odboru,
- vedúci záujmovej oblasti alebo vedúci oddelenia,
- výchovný poradca,
- kariérový poradca,
- školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní,
- školský špecialista vo výchove a vzdelávaní
- supervízor,
- koordinátor školského podporného tímu,
- školský digitálny koordinátor.

Odborný zamestnanec vykonáva špecializované činnosti v týchto kariérových pozíciách:

- uvádzajúci odborný zamestnanec,
- kariérový poradca,
- výchovný poradca,
- supervízor
- koordinátor školského podporného tímu.

Situačná analýza školy

Počet pedagogických zamestnancov: 21

Učiteľia na 1.stupni ZŠ: 6 (vrátane vedenia školy)

Vychovávateľky: 2

Učiteľia na 2. stupni: 10, z toho 1 školský digitálny koordinátor a správca sietí a 1 výchovný poradca

Asistent učiteľa: 1

Odborní zamestnanci: - školská špeciálna pedagogička – skrátený úväzok (zvyšok uč. 1. stupňa)

- školská psychologička

Všetci spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon svojej profesie.

Nepedagogickí zamestnanci: 7 – 3 v ŠJ, 3 hospodársko-správny úsek, 1 mzdová účtovníčka a ekonómka

Na dohodu: 4 – uč. reformovaného náboženstva a maďarčiny, vedúca mediálno-počítačového krúžku, pomocná ekonómka, pomocný školník

V prípade záujmu bude poskytnutý priestor na štúdium pedagogickým zamestnancom. Podporovať budeme hlavne vzdelávanie súvisiace s potrebami školy, teda zamerané na štúdium matematiky, cudzieho jazyka, inovatívnych foriem a metód práce so žiakmi a na rozširovanie IKT zručností.

15. Zásady a podmienky na vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program (ďalej aj „ŠkVP“) je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie na danej škole. Musí byť vypracovaný v súlade s platnou legislatívou a príslušným štátnym vzdelávacím programom. Uvádza víziu, ciele, poslanie a zameranie konkrétnej školy s ohľadom na potreby žiakov. Reflektuje tiež možnosti obce a regiónu. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím voliteľných (disponibilných) hodín¹⁴. V prípade, že škola má triedy s rôznym zameraním, môže mať aj viacero školských učebných plánov. Školským vzdelávacím programom môže byť aj medzinárodný program, ktorý sa uskutočňuje po písomnom súhlase Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky alebo schválený experimentálne overený inovačný program.

Na vypracovaní ŠkVP by sa mali podieľať všetci pedagogickí zamestnanci školy. Školský vzdelávací program vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy a zverejní ho na verejne prístupnom mieste.

Pri tvorbe ŠkVP škola vychádza zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov v ŠVP, pričom využíva nasledujúce možnosti podľa svojich konkrétnych potrieb:

Platné vzdelávacie štandardy pre príslušné vyučovacie predmety škole môžu slúžiť ako učebné osnovy povinných vyučovacích predmetov, ktorých časovú dotáciu v učebnom pláne ponechá alebo navýši bez rozšírenia obsahu.

Učebné osnovy sa musia vypracovať k rozširujúcemu obsahu učiva z povinných vyučovacích predmetov ŠVP a k novovytvoreným predmetom v učebnom pláne.

Štátny vzdelávací program vypracoval Štátny pedagogický ústav.

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.